

บทที่ 4

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว ในหนังสือพิมพ์ไทย

เนบพนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะของเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวในหนังสือพิมพ์ไทย เพื่อสะท้อนให้เห็นภาพรวมว่า หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสนใจกับประเทศลาวมากน้อยแค่ไหน ในประเด็นใดบ้าง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของลาวในหนังสือพิมพ์ไทยในบทต่อไป

ผู้วิจัยแยกการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเนบพนี้ เป็นหัวข้อต่าง ๆ กัน เพื่อตอบคาถามว่า หนังสือพิมพ์ไทยเขียน และไม่เขียนเรื่องอะไรเกี่ยวกับลาวบ้าง เพราะเหตุใด และหนังสือพิมพ์ไทยเขียนถึงเรื่องนั้น ๆ อย่างไร และทำไม โดยนำเสนอเป็นลำดับหัวข้อดังนี้

- 4.1 ปริมาณและรูปแบบในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาว
- 4.2 ประเภทและประเด็นของข่าวเกี่ยวกับลาว
- 4.3 หัวข่าวและหัวข่าวเกี่ยวกับลาว
- 4.4 แหล่งข่าวที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาว
- 4.5 บุคคลในข่าวเกี่ยวกับลาว

4.1 ปริมาณและรูปแบบในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาว

ปริมาณในการนำเสนอข่าว

จากการสุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์ไทย 2 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ และสยามรัฐ ในระหว่างปีพ.ศ. 2528-2537 ปีละ 46 ฉบับ (ดูรายละเอียดของการสุ่มตัวอย่างได้จากตาราง 3.1 หน้า 61) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 460 ฉบับ มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวทั้งหมด 198 ชิ้น โดยจำแนกตามปีพ.ศ. ได้ดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนชิ้นงานพิมพ์เนื้อหาเกี่ยวกับลาวจำแนกตามปีพ.ศ.

ปีพ.ศ.	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	รวม (ชิ้น)	อัตราส่วน(ร้อยละ)
2528	8	5	13	6.56
2529	1	8	9	4.54
2530	12	6	18	9.09
2531	26	30	56	28.06
2532	16	9	25	12.60
2533	3	6	9	4.54
2534	2	6	8	4.04
2535	7	12	19	9.59
2536	12	6	18	9.09
2537	10	13	23	11.61
รวม	97	101	198	100

ข้อมูลจากตาราง 4.1 แสดงให้เห็นว่า ปริมาณการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ คือ ไทยรัฐ และสยามรัฐ มีปริมาณไม่แตกต่างกันนัก แสดงว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ ให้ความสนใจต่อการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวเท่า ๆ กัน

ส่วนปริมาณการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาว พบว่า ในปีพ.ศ. 3531 เป็นปีที่มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศลาวมากที่สุด คือ ร้อยละ 28.06 รองลงมาคือปี 2532 เสนอข่าวร้อยละ 12.60 และปี 2537 ร้อยละ 11.61

อัตราส่วนดังกล่าวนี้ อธิบายได้จากเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในป็นั้น ๆ กล่าวคือ ในปีพ.ศ.

2531 ระหว่างเดือนมิถุนายน ได้เกิดสงครามระหว่างประเทศไทยกับลาว ในกรณีพิพาทบ้านร่มเกล้า ทำให้หนังสือพิมพ์ไทยนาเสนอข่าวสงครามนี้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนปีพ.ศ. 2532 เป็นปีที่มีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยลาวหลังสงครามยุติ ทำให้หนังสือพิมพ์ไทยนาเสนอข่าวเกี่ยวกับการเจรจายุติปัญหาและฟื้นฟูความสัมพันธ์สืบเนื่องมาจากปีที่เกิดสงคราม และปีพ.ศ. 2537 เป็นปีที่มีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยลาวอีกครั้งหนึ่ง นั่นก็คือในช่วงเดือนเมษายน มีพิธีเปิดสะพานมิตรภาพไทยลาว ที่จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่าเป็นปีที่ความสัมพันธ์ไทยลาวกระชับแน่นแฟ้นที่สุดเท่าที่เคยมีมาในประวัติศาสตร์

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวใน 2 ช่วงของทศวรรษที่ผ่านมา จะพบว่า ช่วง 5 ปีแรก จะมีปริมาณการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวมากกว่าในช่วง 5 ปีหลัง กล่าวคือ

ปีพ.ศ. 2528-2532 หนังสือพิมพ์เสนอข่าวเกี่ยวกับลาว 121 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 61

ปีพ.ศ. 2533-2537 หนังสือพิมพ์เสนอข่าวเกี่ยวกับลาว 77 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 39

อย่างไรก็ตาม จากตารางแสดงจำนวนชิ้นงานที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว ก็พอจะบอกเป็นนัย ๆ ได้ว่า หนังสือพิมพ์ยังคงชอบข่าวร้ายมากกว่าข่าวดี นั่นก็คือ ในรอบสิบปีที่ผ่านมา มีอยู่สองปีที่มีเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ไทยลาว คือปี 2531 ที่เกิดสงครามบ้านร่มเกล้า และปี 2537 ที่มีเหตุการณ์เปิดสะพานมิตรภาพ ข่าวร้ายคือข่าวสงครามได้รับการนำเสนอมากกว่าข่าวการเปิดสะพานซึ่งถือเป็นข่าวดี และเมื่อมองในภาพรวม ครึ่งทศวรรษแรก ซึ่งมีข่าวร้ายมากกว่า และความสัมพันธ์ระหว่างไทยลาวก็ยิ่งเหินห่างกว่า กลับมีปริมาณการนำเสนอข่าวมากกว่าครึ่งทศวรรษหลังซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวแนบชิดขึ้น

รูปแบบการนำเสนอ

รูปแบบของการเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวในหนังสือพิมพ์ไทยจากการสุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ 198 ชิ้น ได้จำแนกออกเป็นส่วนหนึ่งของข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น โดยแยกย่อยออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ข่าว บทความ บทบรรณาธิการ คอลัมน์ สารคดี รายงาน และ

รูปแบบอื่น ๆ ดังที่จำแนกไว้ในตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.2 แสดงรูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว

นสพ.	รูปแบบของเนื้อหา							รวม
	ข่าว	บทความ	บทก.ก.	คอลัมน์	สารคดี	รายงาน	อื่น ๆ	
ไทยรัฐ	55	-	8	23	1	12	-	97
สยามรัฐ	58	2	3	24	1	8	3	101
รวม	113	2	11	47	2	20	3	198
อัตรา	57.07	1.01	5.55	23.73	1.01	10.10	1.51	100
ส่วน (ร้อยละ)								

จากตาราง จะเห็นได้ว่า การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาว ปรากฏออกมาในรูปแบบของข่าวมากที่สุด คือร้อยละ 57.07 รองลงมาได้แก่รูปแบบของคอลัมน์ ร้อยละ 23.73 และรายงาน คือ ร้อยละ 10.10 โดยทั้งข่าว, คอลัมน์ และรายงาน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และสยามรัฐ มีปริมาณการนำเสนอที่ไม่แตกต่างกันนักคือ ข่าว 55:58 คอลัมน์ 23:24 และรายงาน 12:8 ขึ้น

เช่นเดียวกับการนำเสนอแบบสารคดี ทั้งไทยรัฐและสยามรัฐมีสารคดีเกี่ยวกับลาวเท่า ๆ กันเพียง 1 ชิ้น รูปแบบที่ต่างกันก็คือ ไทยรัฐ ไม่มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวในรูปแบบของบทความเลย ในขณะที่สยามรัฐมีบทความถึง 2 ชิ้น และไทยรัฐมีบทบรรณาธิการเกี่ยวกับลาวถึง 8 ชิ้น ในขณะที่สยามรัฐมีเพียง 3 ชิ้นเท่านั้น

ข้อมูลจากตารางอาจแสดงให้เห็นว่า การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว ปรากฏออกมาในรูปแบบ "ข้อเท็จจริง" ที่เป็นข่าว มากกว่า "ข้อคิดเห็น" ที่เป็นรูปแบบการนำเสนอต่าง ๆ แต่ในความเป็นจริงแล้ว การนำเสนอ "ข้อเท็จจริง" ในรูปของข่าว ก็มีแนวโน้มจะปราศจากข้อคิดเห็นเสมอไป พบว่าเนื้อหาข่าว มีการสอดแทรกความคิดเห็นและแสดงภาพลักษณ์อยู่ไม่น้อย ซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

ตาราง 4.3 แสดงตำแหน่งของชิ้นงานที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว จำนวนตามปีพ.ศ.

ปีพ.ศ.	หน้าแรก		หน้าใน		รวม(ชิ้น)
	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	
2528	1	2	7	3	13
2529	-	4	1	4	9
2530	1	3	11	3	18
2531	6	5	21	24	56
2532	3	3	13	6	25
2533	1	2	2	4	9
2534	-	1	2	5	8
2535	-	-	8	11	19
2536	2	1	10	5	18
2537	3	-	7	13	23
รวม(ชิ้น)	17	21	82	78	198
สยามรัฐ + ไทยรัฐ	38		160		198
ร้อยละ	19.20		80.80		100

ตำแหน่งของชิ้นงาน

การจำแนกให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทย นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวใน หน้าแรกและหน้าในต่างกันอย่างไรร สะท้อนให้เห็นการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาเกี่ยวกับลาว ในหนังสือพิมพ์ไทย จากตาราง 4.3 พบว่า แม้ว่ารูปแบบการนำเสนอจะเป็นรูปแบบข่าวมากที่สุด แต่หนังสือพิมพ์ไทยนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวบนหน้าแรกเพียง ร้อยละ 19.20 ของเนื้อหาทั้งหมดเท่านั้น ในขณะที่ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ 80.80 นำเสนอในหน้าอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์

ปีที่มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวบนหน้าแรกมากที่สุดได้แก่ปีพ.ศ. 2531 คือ 11 ชิ้น รองลงมาได้แก่ปีพ.ศ. 2532 คือ 6 ชิ้น สะท้อนให้เห็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าวสงคราม และการเจรจาเชื่อมสัมพันธไมตรีของประเทศไทยกับลาวของหนังสือพิมพ์ไทยได้อย่างดี ว่าเป็นให้ความสำคัญกับข่าวสงครามซึ่งเป็นข่าวร้ายมากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครึ่งแรกและครึ่งหลังของทศวรรษ พบว่าในช่วงปีพ.ศ. 2528-2532 มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวบนหน้าแรก 28 ชิ้น และหน้าใน 93 ชิ้น ส่วนปีพ.ศ. 2533-2537 มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวบนหน้าแรกเพียง 10 ชิ้น และหน้าใน 67 ชิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปริมาณของการนำเสนอข่าวในตาราง 4.1 แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับประเด็นของข่าวมากเท่า ๆ กับทั้งหน้าแรกและหน้าใน กล่าวคือ หากข่าวนั้นมีบทบาทบนหน้าแรกมาก ก็จะมีคามสำคัญในหน้าอื่น ๆ มากไปด้วย หากข่าวนั้นมีปริมาณหน้าแรกน้อย ก็จะมีคามสำคัญลดน้อยลงหน้าอื่น ๆ

4.2 ประเภทและประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาว

ประเภทและประเด็นของข่าวมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ เพราะประเภทและประเด็นของข่าวที่นำเสนอ จะสะท้อนให้เห็นว่า นักข่าว บรรณาธิการ หรือคนหาข่าวมีความเห็นว่า ข่าวเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวในเรื่องไหนบ้างที่มีความสำคัญ

ประเภทและประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับลาวจากแหล่งหนังสือพิมพ์นี้เอง ที่จะเป็นตัวชี้วัดว่า ผู้อ่านจะได้รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาวในแง่มุมใดไปมากที่สุด และผู้อ่านจะตีความเนื้อหาในหนังสือพิมพ์นั้น เพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาว ซึ่งทั้งการจัดลำดับความสำคัญของข่าว และการรับรู้ของผู้อ่านนี้เอง ที่จะช่วยสะท้อนการรับรู้ทัศนคติ ความเชื่อ และอุดมการณ์ของสังคมไทยที่มีต่อคนลาวและประเทศลาวได้ทางอ้อม

จากการลงรหัสข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลาวทั้ง 198 ชิ้น แสดงผลได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 4.4 แสดงประเภทของข่าว เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ

ประเภทของข่าว	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	รวม
สงคราม, การทหาร, ความมั่นคง	7	11	18
ปัญหาและการฟื้นฟูความสัมพันธ์ลาว-ไทย	42	34	76
เศรษฐกิจ-การค้า	16	14	30
การเมืองภายในของลาว	2	4	6
ความสัมพันธ์ลาว-ประเทศอื่น	6	5	11
ปัญหาสังคม-สิ่งแวดล้อม-ภัยพิบัติ	14	11	25
บันเทิง-วัฒนธรรม	4	17	21
อาชญากรรม	-	3	3
สตรี	-	3	3
กีฬา	5	-	5
รวม	96	102	198

จากตาราง 4.4 แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยทั้งสองฉบับ คือ สยามรัฐ และไทยรัฐ ให้ความสำคัญกับข่าวเกี่ยวกับลาว ในประเภทของข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา

กล่าวคือ ชาวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ รวมทั้งปัญหาสังคม และความสัมพันธระหว่างประเทศ มีน้ำหนักมากกว่าชาวประเภทวัฒนธรรม บันเทิง อาชญากรรม สตรี และกีฬาอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ทั้งไทยรัฐและสยามรัฐ จะให้ความสำคัญกับข่าวเกี่ยวกับลาว ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับไทยมากที่สุด เช่น ข่าวประเภทการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว การเยือนประเทศไทยและลาวของผู้เฒ่าทั้งสองประเทศ รวมทั้งข่าวที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ เช่น ข่าวสงครามกรณีพิพาทบ้านร่มเกล้า ในขณะที่ข่าวเรื่องการเมืองภายในของลาว หรือความสัมพันธ์กับประเทศอื่นมีปริมาณน้อยมาก

หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสำคัญกับข่าวเกี่ยวกับลาว ที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของไทยมากที่สุด เห็นได้ชัดจากกรณีข่าวประเภทเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในลาว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลประโยชน์โดยตรงของไทย จะได้รับการนำเสนอเป็นปริมาณมากอย่างเห็นได้ชัดเช่นกันทั้งในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ

แต่สำหรับชาวประเภทวัฒนธรรมและบันเทิง จะพบว่าหนังสือพิมพ์สยามรัฐมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าไทยรัฐอย่างเห็นได้ชัด คือในรอบสิบปีมีถึง 17 ชิ้น ในขณะที่ไทยรัฐเสนอเพียง 4 ชิ้น และดูเหมือนว่า ชาวเกี่ยวกับลาวของสยามรัฐจะมีความหลากหลายมากกว่าไทยรัฐ กล่าวคือ ชาวประเภทอาชญากรรมและสตรี สยามรัฐนำเสนออย่างละ 3 ชิ้น ในขณะที่ไทยรัฐไม่นำเสนอเลย แต่กระนั้น ไทยรัฐก็ยังนำเสนอข่าวกีฬาถึง 5 ชิ้นในรอบสิบปี ซึ่งล้วนเป็นข่าวที่นักกีฬาลาวต้องแข่งขันกับนักกีฬาไทย

ข้อมูลจากตารางแสดงว่า หนังสือพิมพ์ไทยจะสนใจข่าวเกี่ยวกับลาวในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยมากกว่าข่าวเรื่องลาวที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศไทย ซึ่งประเภทของข่าวที่สะท้อนการให้ความสำคัญในข่าวเกี่ยวกับลาว จะถูกนำมาแสดงให้ชัดเจนขึ้นในตารางต่อไป ซึ่งจัดลำดับความสำคัญของประเภทของข่าว

ตาราง 4.5 แสดงลำดับความสำคัญประเภทของข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทย

ลำดับที่	ประเภทของข่าว	จำนวน(ชิ้น)	ร้อยละ
1	ความสัมพันธ์ไทย-ลาว	76	38.38
2	เศรษฐกิจ-การค้า	30	15.15
3	ปัญหาสังคม-สวัสดิ.-ภัยพิบัติ	25	12.26
4	วัฒนธรรม-บันเทิง	21	10.61
5	สงคราม-ทหาร-ความมั่นคง	18	9.09
6	ความสัมพันธ์ลาว-ประเทศอื่น	11	5.55
7	การเมืองภายในลาว	6	3.03
8	กีฬา	5	2.52
9	อาชญากรรม	3	1.50
	สตรี	3	1.50
	รวม	198	100

จากตาราง 4.5 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสำคัญกับข่าวเรื่องลาว ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากที่สุด โดยหนังสือพิมพ์ไทยเห็นว่า เรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาว ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ การเสริมสร้างมิตรภาพ การเยือนประเทศไทยและลาวของผู้นำ หรือการรายงานสถานการณ์ว่าความสัมพันธ์ไทยลาวดีขึ้นหรือเลวลงมากน้อยเพียงไร มีความสำคัญเป็นอันดับแรก คือมีจำนวนถึง 76 ชิ้น หรือร้อยละ 38.38 ของจำนวนข่าวเกี่ยวกับลาวทั้งหมดในรอบ 10 ปี เช่นเดียวกับประเด็นเรื่องสงครามและความมั่นคง ซึ่งมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและลาวโดยตรงอีกร้อยละ 9.09 อยู่ในลำดับที่ 5 ของความสำคัญ

ในขณะที่ข่าวประเภทเศรษฐกิจและการค้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของรัฐบาลและนักธุรกิจไทย ซึ่งเข้าไปลงทุนการค้าในลาวโดยตรง ก็มีมากเป็นอันดับที่สอง คือร้อยละ 15.15 ของ

จำนวนข่าวทั้งหมด และปัญหาสังคมและภัยพิบัติ ซึ่งเป็นเรื่องของยาเสพติด การอพยพ ผู้อพยพ ซึ่งหากไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ก็จะเป็นประเด็นข่าวเชิง human interest ได้รับการจัดลำดับความสำคัญเป็นอันดับที่สาม คือร้อยละ 12.62 ตามมาด้วยข่าววัฒนธรรม-ศิลปะ-บันเทิง ซึ่งได้รับความสนใจมากเป็นอันดับที่ 4 ส่วนมากจะอยู่ในหน้าเน และสยามรัฐมีการนำเสนอข่าวประเภทนี้มากกว่าไทยรัฐ

ส่วนข่าวประเภทอนาถาและเรื่องเกี่ยวกับไทยเลย จะได้รับความสนใจจากหนังสือพิมพ์ไทยน้อยลงมา เช่น เรื่องการเมืองภายในลาว ความสัมพันธ์กับลาวกับประเทศอื่น ๆ และข่าวเบาที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยคือ ข่าวกีฬา สตรี และอาชญากรรมได้รับความสนใจจากหนังสือพิมพ์ไทยน้อยที่สุด และข่าวเรื่องสาธารณสุขและการศึกษาของลาวไม่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยเลย

ตาราง 4.6 แสดงประเภทของข่าวเปรียบเทียบระหว่างปี 2528-2532 และ 2533-2537

ประเภทของข่าว	2528-2532				2533-2537			
	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	รวม	ร้อยละ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	รวม	ร้อยละ
สงคราม, ทหาร, ค.มั่นคง	11	6	17	8.25	-	1	1	0.49
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย	26	39	65	31.55	9	13	22	10.68
เศรษฐกิจ-การค้า	5	8	13	6.31	9	8	17	8.25
การเมืองภายใน	2	1	3	1.46	2	1	3	1.46
ค.สัมพันธ์ลาว-ประเทศอื่น	3	4	7	3.40	2	2	4	1.94
ปัญหาสังคม-สวัสดิ.-ภัยพิบัติ	5	12	17	8.25	6	3	9	4.37
บันเทิง-วัฒนธรรม	3	1	4	1.94	11	2	13	6.31
อาชญากรรม	-	-	-	-	3	-	3	1.46
สตรี	2	-	2	0.97	1	-	1	0.49
กีฬา	-	1	1	0.49	-	4	4	1.94
รวม	57	72	129		43	34	77	

จากตาราง 4.6 แสดงให้เห็นความแตกต่างในการให้ความสำคัญกับประเภทข่าวของหนังสือพิมพ์ไทย ในช่วงครึ่งแรกและครึ่งหลังของทศวรรษที่ผ่านมา กล่าวคือ ในช่วงเกี่ยวกับสงคราม ทหารและความมั่นคงได้รับการนำเสนอในช่วง 5 ปีแรกถึงร้อยละ 8.25 ของปริมาณการนำเสนอทั้งหมด แต่ได้รับการนำเสนอในช่วง 5 ปีหลังเพียงร้อยละ 0.65 เท่านั้น เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว ที่ได้รับการนำเสนอในช่วง 5 ปีแรกถึงร้อยละ 31.55 แต่ได้รับการนำเสนอในช่วง 5 ปีหลังเพียงร้อยละ 10.68 สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อสถานการณ์ด้านการรบและความตึงเครียดของความสัมพันธ์ของไทยกับลาวคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น มีความขัดแย้งและมีข่าวร้ายน้อยลง การนำเสนอข่าวในด้านนี้ก็ลดน้อยลงด้วย กรณีการนำเสนอข่าวสงครามที่น้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์จะเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวตามหลักการให้คุณค่าของข่าวโดยทั่วไป คือ เน้นความรุนแรง เน้นความเกี่ยวข้อง และเน้นความรวดเร็วสืบหน้าของสถานการณ์

ส่วนข่าวประเภทเศรษฐกิจและวัฒนธรรมบันเทิงมีความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ในช่วง 5 ปีหลังมีการนำเสนอมากกว่าช่วง 5 ปีแรก โดยข่าวประเภทเศรษฐกิจและการค้า เพิ่มขึ้นจากช่วงครึ่งทศวรรษแรกร้อยละ 6.31 เป็นร้อยละ 8.25 ในครึ่งหลัง และข่าววัฒนธรรมบันเทิงเพิ่มจากร้อยละ 1.94 ในช่วงครึ่งทศวรรษแรก เป็น 6.31 ในช่วงครึ่งทศวรรษหลัง ซึ่งสะท้อนให้เห็นสัมพันธภาพระหว่างสองประเทศที่พัฒนาดีขึ้นเป็นลำดับ

นอกจากจะวิเคราะห์ประเภทของข่าวแล้ว การวิเคราะห์ย่อยลงไปอีกถึง "ประเด็นของข่าว" ซึ่งหมายถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับลาวที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา จะช่วยให้ภาพของเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทยชัดเจนขึ้นอีก โดยผู้วิจัยจะแจกแจงข้อมูลในรูปของตาราง เพื่ออธิบายใน 3 ประเด็นดังนี้คือ

-หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสนใจในข่าวประเด็นใดในระดับต้น ๆ และประเด็นข่าวที่หนังสือพิมพ์สนใจมีลักษณะอย่างไรโดยรวม

-ระหว่างครึ่งทศวรรษแรกและครึ่งทศวรรษหลังของรอบสิบปีที่ผ่านมา ประเด็นข่าวที่หนังสือพิมพ์สนใจมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

ตาราง 4.7 แสดงประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาวที่หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสนใจมากเป็นอันดับต้น
(1 ข่าวอาจมีมากกว่า 1 ประเด็น)

ลำดับที่	ประเด็นข่าว	จำนวน(ชิ้น)	ร้อยละ
1	เศรษฐกิจการค้าไทย-ลาว	31	13.42
2	การเจรจาความสัมพันธ์ไทย-ลาว	26	11.25
3	สงคราม ปะทะชายแดนไทย-ลาว	25	10.82
4	การเสริมสร้างมิตรภาพไทย-ลาว	24	10.39
5	วัฒนธรรม ศิลปะ บ้านเกิด	21	9.09
6	ไทยเยือนลาว ลาวเยือนไทย	19	8.22
7	การอพยพ ลี้ภัย	17	7.36
	สะพานข้ามแม่น้ำโขง	17	7.36
8	การค้าชายแดน เปิดจุดผ่านแดนไทย-ลาว	11	4.76
	ลาว-อินโดจีน	11	4.76
	ลาว-เวียดนาม	11	4.76
9	ลาวบั่นทอนความมั่นคงไทย	10	4.33
10	อาชญากรรม	8	3.46
	รวม	231	100

จะเห็นว่า ประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาวที่หนังสือพิมพ์ไทยสนใจ เป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับไทยทั้งสิ้นทั้งในแง่ลบหรือบวก ทั้งเรื่องสงคราม เศรษฐกิจ สะพานข้ามแม่น้ำโขง และปัญหาผู้อพยพ ประเด็นเศรษฐกิจระหว่างไทยลาวได้รับการนำเสนอมากที่สุด รองลงมาเป็นความสัมพันธ์ทางการ เมือง สงครามไทย-ลาว และการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างกัน มีเพียงข่าวลาวในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของอินโดจีน และที่มีความสัมพันธ์กับเวียดนามเท่านั้นที่ไม่เกี่ยวกับไทย

ตาราง 4.8 แสดงประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทย เปรียบเทียบระหว่างไทยรัฐและสยามรัฐ

ประเด็นข่าว	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	รวม	ร้อยละ
บันทึกความมั่นคงไทย	6	4	10	3.72
โจมตีให้ร้ายไทย	1	3	4	1.49
ไทยตอบโต้ลาว	-	2	2	0.74
สงคราม-ปะทะชายแดนไทย	14	11	25	9.29
เจรจาความสัมพันธ์กับไทย	9	17	26	9.66
ไทยเยือนลาว-ลาวเยือนไทย	9	10	19	7.06
เสริมสร้างมิตรภาพไทย-ลาว	15	9	24	8.92
สะพานข้ามแม่น้ำโขง	10	7	17	6.32
เศรษฐกิจ-การค้ากับไทย	14	17	31	11.52
ค้าชายแดน-เปิดจุดผ่านแดน	7	4	11	4.09
การช่วยเหลือฝึกอบรมจากไทย	1	-	1	0.37
การเมืองภายในลาว	1	4	5	1.86
ลาว-เวียดนาม	9	2	11	4.09
ลาว-อินโดจีน	8	3	11	4.09
ลาว-ไซเวียต	2	-	2	0.74
ลาว-บพ. เสรีนิยมอื่นๆ	2	2	4	1.49
อพยพ-ลี้ภัย	12	5	17	6.32
อดอยาก ขาดแคลน	1	2	3	1.11
ยาเสพติด	1	3	4	1.49
อาชญากรรม	4	4	8	2.97
กีฬา	5	-	5	1.86
วัฒนธรรม-บันเทิง	6	15	21	7.80
สตรี	-	3	3	1.11
สาธารณสุข	-	1	1	0.37
ทรัพยากรธรรมชาติ	2	-	2	0.74
หัวใจไอส์หวัรัฐ	-	2	2	0.74
รวม	139	130	269	100

เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในประเด็นข่าวต่าง ๆ ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กับสยามรัฐในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ มีความสนใจที่เหมือนและแตกต่างกันดังนี้

ไทยรัฐและสยามรัฐให้ความสนใจในประเด็นข่าวเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและประเทศลาวมากพอ ๆ กัน คือ จากชิ้นงานตัวอย่างจำนวน 198 ชิ้นที่เกิดขึ้นระหว่างปีพ.ศ. 2528-2537 ไทยรัฐมีข่าวที่มีประเด็นเศรษฐกิจ 14 ชิ้น ส่วนสยามรัฐมี 17 ชิ้น เช่นเดียวกับประเด็นเรื่องการเยือนประเทศของผู้นำหรือตัวแทนของไทยและลาว ไทยรัฐมี 9 ชิ้น ส่วนสยามรัฐมี 10 ชิ้น ประเด็นข่าวเรื่องลาวบั่นทอนความมั่นคงไทยระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับก็ไม่ต่างกันนัก (6:4) เช่นเดียวกับการนำเสนอข่าวประเด็นสงครามและการปะทะชายแดน (14:11) ประเด็นข่าวเรื่องการสร้างสะพานแม่น้ำโขงก็ได้รับการให้ความสำคัญใกล้เคียงกัน คือไทยรัฐมี 10 ชิ้น ส่วนสยามรัฐมี 7 ชิ้น

ในขณะที่ ข่าวบางประเด็น หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับให้ความสนใจแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น การนำเสนอข่าวประเด็นการอพยพและลี้ภัย ไทยรัฐมีถึง 12 ชิ้น ในขณะที่สยามรัฐมีเพียง 5 ชิ้นเท่านั้น ส่วนข่าวประเภทวัฒนธรรม ศิลปะ บันเทิง สยามรัฐมีการนำเสนอมากกว่าไทยรัฐ (15:6) ประเด็นเรื่องการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ทางการเมืองและการทหารระหว่างประเทศไทยกับลาว สยามรัฐนำเสนอมากกว่าไทยรัฐ (17:9) แต่ไทยรัฐนำเสนอเรื่องการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทยลาวมากกว่าสยามรัฐ (15:9)

ไทยรัฐจะชอบกล่าวถึงประเทศลาวในฐานะที่มีความสัมพันธ์กับประเทศอื่นเป็นพิเศษ ในขณะที่สยามรัฐมักจะกล่าวถึงลาวเพียงประเทศเดียว คือ ไทยรัฐมักจะเขียนข่าวเกี่ยวกับลาวโดยพาดพิงถึงเวียดนามถึง 9 ชิ้น ในขณะที่สยามรัฐพาดพิงลาวถึงเวียดนามเพียง 2 ชิ้น และไทยรัฐก็พาดพิงถึงลาวในฐานะประเทศหนึ่งนอกเหนือจากจีนมากกว่าสยามรัฐ (8:3) ไทยรัฐพาดพิงลาวกับไซเวียต 2 ครั้ง ในขณะที่สยามรัฐไม่พาดพิงลาวกับไซเวียตเลย แต่สยามรัฐเสนอข่าวการเมืองภายในของลาว 4 ครั้ง โดยที่ไทยรัฐไม่เขียนถึงเลย

ตาราง 4.9 แสดงประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทย

เปรียบเทียบระหว่างปี 2528-2532 และ 2533-2537

ประเด็นข่าว	2528-2532	ร้อยละ	2533-2537	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
บั่นทอนความมั่นคงไทย	9	3.34	1	0.37	10	3.72
โจมตีให้ร้ายไทย	3	1.11	1	0.37	4	1.49
ไทยตอบโต้ลาว	2	0.74	-	-	2	0.74
สงคราม-ปะทะชายแดนไทย	22	8.18	3	1.11	25	9.29
เจรจาความสัมพันธ์กับไทย	24	8.92	2	0.74	26	9.66
ไทยเยือนลาว-ลาวเยือนไทย	15	5.58	4	1.49	19	7.06
เสริมสร้างมิตรภาพไทย-ลาว	11	4.09	13	4.83	24	8.92
สะพานข้ามแม่น้ำโขง	3	1.11	14	5.20	17	6.32
เศรษฐกิจ-การค้ากับไทย	14	5.20	17	6.32	31	11.52
ค้าชายแดน-เปิดจุดผ่านแดน	8	2.97	3	1.11	11	4.09
การช่วยเหลือฝึกอบรมจากไทย	-	-	1	0.37	1	0.37
การเมืองภายในลาว	2	0.74	3	1.11	5	1.86
ลาว-เวียดนาม	9	3.34	2	0.74	11	4.09
ลาว-อินโดจีน	6	2.23	5	1.86	11	4.09
ลาว-ไซเวียต	2	0.74	-	-	2	0.74
ลาว-ปท. เสรีนิยมอื่นๆ	2	0.74	2	0.74	4	1.49
อพยพ-ลี้ภัย	17	4.83	4	1.49	17	6.32
อดอยาก ขาดแคลน	2	0.74	1	0.37	3	1.11
ยาเสพติด	1	0.37	3	1.11	4	1.49
อาชญากรรม	2	0.74	6	2.23	8	2.97
กีฬา	1	0.37	4	1.49	5	1.86
วัฒนธรรม-บันเทิง	8	2.97	13	0.65	21	7.80
สตรี	2	0.74	1	0.37	3	1.11
สาธารณสุข	-	-	1	0.37	1	0.37
ทรัพยากรธรรมชาติ	-	-	2	0.74	2	0.74
หาจีไอสหรัฐ	1	0.37	1	0.37	2	0.74
รวม	162		107		269	

เนื่องจากผู้วิจัยมีสมมุติฐานว่า การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยในช่วงครึ่งทศวรรษแรก และครึ่งทศวรรษหลัง จะมีความแตกต่างกัน คือข่าวเกี่ยวกับลาวในช่วง 5 ปีหลังน่าจะมีลักษณะเป็น "ข่าวดี" มากขึ้น และภาพลักษณ์ของคนลาวและประเทศลาวจะเป็นบวกมากขึ้นกว่า 5 ปีแรก ตามสภาพการณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างไทยลาวที่เป็นมิตรมากขึ้นหลังจากสงครามชายแดนในปี 2531 และการเริ่มดำเนินความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจอย่างจริงจังในปีถัดมา

ดังนั้น ตาราง 4.9 จึงเป็นการลงรหัสประเด็นข่าวต่าง ๆ ทั้งข่าวดีและข่าวร้าย เพื่อเปรียบเทียบระหว่างช่วงครึ่งทศวรรษแรก และครึ่งทศวรรษหลัง ว่าความสนใจนำเสนอประเด็นข่าวของหนังสือพิมพ์ไทย มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง และผลที่ได้จากตารางเป็นดังนี้

ความแตกต่างของตัวเลขจำนวนชิ้นงาน ที่นำเสนอในช่วงปี 2528-2532 และปี 2533-2537 แสดงให้เห็นแนวโน้มว่า ประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทย มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นจากการนำเสนอข่าวร้ายและภาพลักษณ์ด้านลบของลาว ไปสู่ข่าวที่ดีขึ้น และนำเสนอภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นบวกมากขึ้น ซึ่งความเปลี่ยนแปลงที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์นี้ ก็สะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในสังคมนั่นเอง คือ จากช่วงห้าปีแรกไปสู่อีกห้าปีหลัง เป็นช่วงที่สงครามยุติ มีการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทยลาว มีการเจรจาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงนั่นเอง

จะเห็นได้จาก ประเด็นข่าวเรื่องลาวบั่นทอนความมั่นคงของไทย ลดจาก 3.34% ในครึ่งทศวรรษแรกเหลือเพียง 0.37% ในทศวรรษหลัง เช่นเดียวกับประเด็นเรื่องสงครามและการปะทะชายแดน ลดจาก 8.18% มาเหลือเพียง 1.11% ข่าวเกี่ยวกับไทยเยือนลาวและลาวเยือนไทยก็น้อยลงจาก 5.58 เหลือ 1.49 และข่าวเจรจาความสัมพันธ์ไทยลาวในด้านการเมืองก็ลดจาก 8.29% เหลือ 0.74% ในขณะที่ประเด็นข่าวการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงเพิ่มขึ้นจาก 1.11% ในห้าปีแรกเป็น 5.2% ในห้าปีหลัง การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวในประเด็นวัฒนธรรม ศิลปะ บันเทิงก็มากขึ้นในช่วงครึ่งทศวรรษหลังเช่นเดียวกัน

ประเด็นข่าวที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับไทย อย่างเรื่องผู้อพยพพลัดถิ่นน้อยลงด้วยในช่วงครึ่งทศวรรษหลังคือ จาก 4.83% มาเหลือ 1.49% สะท้อนให้เห็นปัญหาเรื่องการอพยพพลัดถิ่นทางการเมือง

ของคนลาวเข้ามาในเขตแดนไทยแทบจะไม่มีอีกแล้ว ประเด็นข่าวที่พูดถึงลาวในฐานะชาติที่ยากจน ชาติแกล่น ระหว่างสองช่วงไม่เห็นชัดเจน คือลดจาก 0.74% เหลือ 0.37% แต่ประเด็นข่าวที่พูดถึงลาวโจมตีและให้ร้ายไทยลดจาก 1.11% เหลือ 0.37% ส่วนประเด็นข่าวเรื่องรัฐบาลไทยตอบโต้ลาวก็ลดจาก 0.74% เป็นไม่มีเลยในทศวรรษหลัง

นอกจากนี้ การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวในฐานะที่เป็นประเทศหนึ่งในค่ายสังคมนิยม ก็ลดลงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ การเสนอข่าวลาวที่เกี่ยวข้องกับเวียดนามลดจาก 3.34% เหลือเพียง 0.74% ลาวที่เกี่ยวข้องกับโซเวียตจาก 0.74% ในครึ่งทศวรรษแรกมาเป็น 0% สะท้อนให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของลาวกับประเทศในค่ายสังคมนิยม เริ่มคลายตัวลง ในขณะที่หันมาสัมพันธ์กับประเทศในค่ายเสรีนิยมอย่างไทยเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นข่าวที่หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสำคัญไม่แตกต่างกันระหว่าง 2 ช่วงในทศวรรษที่ผ่านมา ก็คือการนำเสนอประเด็นข่าวเศรษฐกิจ คือ 5.2% ในห้าปีแรก และ 6.32% ในห้าปีหลัง และการนำเสนอประเด็นข่าวเรื่องการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทยกับลาว [4.09:4.83] และภาพของลาวในฐานะที่เป็นหนึ่งในประเทศภูมิภาคอินโดจีน (2.23:1.86)

อย่างไรก็ตาม ภาพลักษณ์ย่อย ๆ เช่น ประเด็นข่าวที่กล่าวถึงลาวในฐานะประเทศที่ชาติแกล่นและยากจนก็ยังคงดำรงอยู่ในครึ่งทศวรรษหลัง (.74:.37) เช่นเดียวกับประเด็นข่าวลาวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (.37:1.11) ขณะที่ประเด็นข่าวปัญหาสังคมและอาชญากรรม เช่น โจรปล้นเบ็ง การลักลอบขนสินค้าเถื่อนข้ามแดน หรือการค้าแรงงานเด็กลาวเพิ่มมากขึ้น จาก .74 ขึ้นเป็น 2.23% ในช่วงหลัง เช่นเดียวกับมีการเริ่มพูดถึงประเด็นเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้หรือการผันน้ำจากลาวมาใช้ในช่วงหลัง (0:.74)

โดยสรุปแล้ว จากการวิเคราะห์ประเภทและประเด็นของข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พอจะเห็นภาพโดยรวมได้ดังนี้

1. ข่าวเกี่ยวกับลาวส่วนมากที่หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสนใจ มักเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง สงคราม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เศรษฐกิจ ฯลฯ ล้วนมีผลกระทบต่อและมีผลประโยชน์กับประเทศไทยทั้งสิ้น

2. เนื่องจากหนังสือพิมพ์ไทยสนใจข่าวที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของไทย ซึ่งมักเป็นผลประโยชน์ระดับชาติ ทำให้ข่าวเกี่ยวกับลาวที่หนังสือพิมพ์ไทยนำเสนอ เป็นข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา คือจะเน้นไปด้านข่าวการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ โดยหนังสือพิมพ์ไทยไม่สนใจประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ของลาวเลย จะเห็นได้ว่า ในหนังสือพิมพ์ไทยมีข่าวสังคม การศึกษา สาธารณสุข หรือคุณภาพชีวิตและความกินดีอยู่ดีของลาวน้อยมาก

3. ระหว่างหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและประชาชนนิยม ให้ลำดับความสำคัญของข่าวที่นำเสนอ ไม่ค่อยแตกต่างกันนัก ทั้งสองฉบับเน้นข่าวที่มีผลกระทบต่อและมีผลประโยชน์กับประเทศไทยอย่างชัดเจน เพียงแต่ข่าวในสยามรัฐมีความหลากหลายมากกว่า และเน้นข่าวด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และสตรีมากกว่าไทยรัฐ ในขณะที่ไทยรัฐดูจะยังมีภาพของลาวในฐานะที่เกี่ยวข้องกับเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศสังคมนิยมที่มีอำนาจเหนือลาวมากกว่าสยามรัฐ

4. เห็นได้ชัดว่า แนวโน้มในการนำเสนอข่าวจากช่วงครึ่งทศวรรษแรกไปสู่ครึ่งทศวรรษหลังมีทิศทางที่เป็นบวกมากขึ้น มีข่าวดีมากขึ้น และภาพลักษณ์ของลาวก็ดูดีขึ้น ความเป็นศัตรูลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ในขณะเดียวกัน ภาพลักษณ์บางประการที่แสดงถึงความด้อยกว่าก็ยังคงอยู่ ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น ความเป็นชาติที่ยากจน เป็นต้น

และผลการวิจัยข้อนี้เอง ที่สะท้อนให้เห็นว่า ความเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไม่ได้เป็นเพียงปัจจัยเดียวที่มีอิทธิพลต่อการเสนอเนื้อหาของลาวในหนังสือพิมพ์ไทย แต่การที่ภาพลักษณ์บางประการยังคงอยู่ ไม่ว่าจะความสัมพันธ์จะดีขึ้นหรือเลวลงก็ตาม สะท้อนให้เห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอีกปัจจัยหนึ่ง นั่นคือ แนวคิดชาติพันธุ์นิยม

4.3 หัวข่าวและหัวเรื่อง

การศึกษาหัวข่าวและหัวเรื่องมีความสำคัญมากเช่นกัน ในการที่จะได้เห็นวาม หนังสือพิมพ์มีทัศนคติ และมองเห็นลาวเป็นอย่างไร เนื่องจากหัวข่าวและหัวเรื่องของรายงานข่าวในหน้า

หนังสือพิมพ์ เป็นส่วนที่ทาหน้าที่สำคัญในการให้ความหมายและสร้างการรับรู้แก่ผู้อ่าน หัวข่าวเป็นส่วนที่เห็นเด่นชัดที่สุด มีข้อความสั้นกระชับ ง่าย พิมพ์ตัวโตเห็นเด่นชัดอยู่บนหัวกระดาษ และมักจะกินเนื้อที่ยาวไปหลายคอลัมน์

หน้าที่หลักของหัวข่าว ก็คือสรุปใจความสำคัญที่สุดของรายงานข่าวชิ้นนั้น เพราะเหตุนี้เอง หัวข่าวและหัวเรื่องจึงเป็นประโยคสำคัญที่บอกถึงประเด็นหลักในรายงานข่าวเรื่องนั้น และหัวข่าวมักจะเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ถ้อยคางถ้อยคำที่จำเป็นในการสื่อความหมายถูกตัดออกไปทางให้ประโยคที่เป็นหัวข่าวมีความกำกวม ซึ่งการคัดเลือกถ้อยคำมาหัวข่าวเนเนื้อที่จำกัด การที่จะต้องเลือกบางคำไว้และตัดบางคำออกไป สะท้อนทัศนคติ มุมมอง และความคิดของหนังสือพิมพ์ไทยที่มีต่อประเด็นข่าวนั้น ๆ ได้ไม่น้อย

หัวข่าวยังมีอิทธิพลต่อผู้อ่านหนังสือพิมพ์อย่างสูงอีกด้วย ผู้อ่านมักจะอ่านหัวข่าวก่อนเป็นอันดับแรก และข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในหัวข่าวข่าวก็มักจะฝังเข้าไปในหัวของผู้อ่าน และมีอิทธิพลสำคัญต่อการรับรู้ ความคิดเห็น และการตัดสินใจ รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ของข่าวนั้น ๆ ให้แก่ผู้อ่าน โดยที่เนื้อข่าวที่เป็นรายละเอียดตามมาที่หลังแทบจะไม่ยังมีอิทธิพลปล้ำงความประทับใจครั้งแรกจากหัวข่าวเลยด้วยซ้ำ

เพราะฉะนั้น หัวข่าวเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาว จึงเป็นการสรุปเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์ไทย บรรณาธิการไทย และนักข่าวไทยมองเห็นว่า มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อ่านไทยมากที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หัวข่าวข่าวเกี่ยวกับลาวบอกได้ถึงว่า หนังสือพิมพ์ไทยมองเห็นและวิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับลาวอย่างไร

ในส่วนของ "หัวข่าว" และ "หัวเรื่อง" ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ขนาดของหัวข่าวและหัวเรื่องที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว เพื่อดูว่าในแต่ละปี หนังสือพิมพ์ไทยให้เนื้อที่กับเรื่องของลาวมากแค่ไหน
2. ศึกษาคำที่ใช้ในหัวข่าวและหัวเรื่อง ว่าคำใดปรากฏในหัวข่าวและหัวเรื่องของข่าวเกี่ยวกับลาวบ่อยที่สุด

3. จากนั้นจะนำข้อมูลในเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยวิธีอรรถาธิบาย โดยเน้นไปที่การดูลักษณะการใช้คำกริยา คำวิเศษณ์ ที่เป็นบริบทของคำว่า "ไทย" กับ "ลาว" ความสัมพันธ์ของคำต่าง ๆ ในประโยค และวิเคราะห์แนวคิดของหนังสือพิมพ์ไทยที่จะมีต่อการรับรู้ของผู้อ่าน จากความถี่ของคำที่ปรากฏในหัวข้อข่าวและหัวเรื่อง

4. หัวข่าวและหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับลาวนั้น ให้ภาพลักษณ์ที่เป็นบวกและลบอย่างไรในช่วงครึ่งทศวรรษแรกและครึ่งทศวรรษหลัง

ขนาดของหัวข่าวและหัวเรื่องของข้อเขียนที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว ได้ผลดังต่อไปนี้

ตาราง 4.10 แสดงขนาดพื้นที่ตัวอักษรของหัวข่าวและหัวเรื่องของงานที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาว

ปีพ.ศ.	ขนาดของหัวข่าวและหัวเรื่อง(ตร.ซม.)		รวม (ตร.ซม.)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
	ไทยรัฐ	สยามรัฐ		
2528	36.5	77	113.5	1.81
2529	12	257.5	269.5	4.30
2530	97	47	144	2.30
2531	2013	1243	3256	52.04
2532	392	515.5	907.5	14.50
2533	1.5	30.5	32	0.51
2534	25	85	110	1.76
2535	180.5	218	398.5	6.37
2536	326	117	443	7.08
2537	217	365.5	582.5	9.31
รวม	3300.5	2956	6256.5	100
ร้อยละ	52.75	47.25	100	

จากตาราง 4.10 จะเห็นว่าขนาดของหัวข่าวและหัวเรื่องของหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฉบับ คือ ไทยรัฐและสยามรัฐ มีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก คือ ไทยรัฐ ร้อยละ 52.75 และสยามรัฐร้อยละ 47.25 แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับให้ความสำคัญกับขนาดของหัวข่าวเนื้อหาเกี่ยวกับลาวเท่า ๆ กัน เช่นเดียวกับตาราง 4.1 ซึ่งให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ ให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวเท่า ๆ กัน

ส่วนปีที่มิขนาดของหัวข่าวมากที่สุด ได้แก่ปีพ.ศ. 2531 คือ ร้อยละ 52.04 ตามมาด้วยปีพ.ศ. 2532 ร้อยละ 14.50 และปีพ.ศ. 2537 คือร้อยละ 9.31 ซึ่งทั้งสามปีที่มิขนาดของพาดหัวมากที่สุด ตรงกับปีที่นำเสนอจำนวนขึ้นเนื้อหาเกี่ยวกับลาวมากที่สุดจากตาราง 4.1 โดยขนาดของหัวข่าวเหตุการณ์กรณีสงครามพิพาทบ้านร่มเกล้า กินพื้นที่บนหน้าหนังสือพิมพ์มากที่สุด ตามมาด้วยกรณีการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ในปีพ.ศ. 2532 และเหตุการณ์เปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ในปีพ.ศ. 2537 มากเป็นอันดับที่สาม

ค่าเนหัวข่าวและหัวเรื่อง

ค่าเนหัวข่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิด เบื้องหลังที่หนังสือพิมพ์ใช้อธิบายสถานการณ์ ซึ่ง เคยยากที่จะอธิบายอย่างเป็นกลาง เพราะค่าเนหัวข่าว มักจะถูกเลือกออกมาแล้วว่าจะใช้คำหนึ่งแทนที่จะใช้อีกคำหนึ่งในความหมายเดียวกัน ค่ามิได้อธิบายสถานการณ์เท่านั้น แต่ยังเป็นสัญลักษณ์หรือสื่อขยายบางประการ ในการให้ความหมายต่อข่าวนั้น ๆ ดังนั้น การใช้ค่าเนหัวข่าวและหัวเรื่อง จึงมิใช่มีหน้าที่สรุปหรือให้ภาพรวมของข่าว แต่จะช่วยวิเคราะห์และตีความข่าวให้ด้วย

สำหรับการวิเคราะห์ค่าเนหัวข่าวและหัวเรื่อง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลาว ในไทยรัฐและสยามรัฐ ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วยการแสดงตารางค่าที่ปรากฏน้อยที่สุดในหัวข่าวและหัวเรื่อง โดยแยกให้เห็นถึงค่าที่ปรากฏเนหัวข่าวและหัวเรื่องของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ

จากนั้นก็จะนำค่าที่ปรากฏน้อยที่สุดมาวิเคราะห์และอธิบาย เพื่อแสดงประเด็นให้เห็นชัดยิ่งขึ้นว่า ค่าที่ปรากฏเนหัวข่าวและหัวเรื่องมีความหมายอย่างไร สะท้อนอะไรบ้าง หนังสือพิมพ์เลือกใช้คำประเภทไหน อย่างไร สะท้อนทัศนคติที่มีต่อลาวและประเทศลาวอย่างไรบ้าง

ตาราง 4.11 แสดงลำดับของคำที่ปรากฏบ่อยที่สุดในพาดหัวและหัวเรื่อง

คำ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	รวม	คำ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	รวม
1. เจรจา(หารือ)	7	5	12	8. บ้านร่มเกล้า	3	1	4
2. สะพานข้ามโขง	7	3	10	การลงทุน	2	2	4
ญวน, เวียดนาม	-	10	10	เปิดพรมแดน	3	1	4
3. อพยพ ลี้ภัย	5	4	9	นายก(ชาติชาย)	3	1	4
4. แม่น้ำโขง	5	3	8	สีสะหวาด	3	1	4
5. เวียงจันทน์	4	3	7	ทหาร(ไทย)	1	3	4
อินโดจีน	3	4	7	9. อีสาน	3	-	3
6. การค้า	5	1	6	พม่า	2	1	3
บุก, เยือน, ลุยลาว	2	4	6	ยาเสพติด	2	1	3
(ลาว)มาไทย	2	4	6	สัมพันธ์ไทย-ลาว	3	-	3
มิตรภาพ	-	6	6	กรรม.	1	2	3
7. สหรัฐ, อเมริกัน	2	3	5	มาเลเซีย	-	3	3
แก้ปัญหายาเสพติด	3	2	5	คาราบาว	1	2	3
ปักฉิว, ผบ. ทบ.	2	3	5	แม่หญิงลาว	3	-	3
เขมร, กัมพูชา	1	4	5	10. ผกค. (คอมมิวนิสต์), ม้ง, ไจมตีไทย,			
บ้านพี่เมืองน้อง	1	4	5	พันธุ้เครือ, หลวงพระบาง, โชเวียด,			
ฟุตบอล	-	5	5	ทูตไทย, หนองคาย, ไกสอน, จีไอ,			
ธนาคาร, การเงิน,	-	5	5	สหประชาชาติ, ถกเครียด, รัฐบาล,			
บัตรเครดิต				สันติภาพ, มาตรการ, ปักฉิว, สุนิน,			
				รัฐบาล, นครพนม			2

จากตาราง 4.11 แสดงให้เห็นว่า จากการอ่านข่าวและข้อเขียนอื่น ๆ เกี่ยวกับคนลาวและประเทศลาวในหนังสือพิมพ์ไทยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะพบ "คำ" หรือ

"แนวคิด" เหล่านี้บ่อยมากที่สุด คือ เจริญ/หาหรือ สะพานข้ามแม่น้ำโขง การอพยพและลี้ภัย
แม่น้ำโขง เวียงจันทน์ อินโดจีน การค้า การเยือนประเทศของผู้นำไทยและลาว มิตรภาพ
ญวนหรือเวียดนาม

กลุ่มคำและแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในพาดหัวและหัวเรื่องข่าวเกี่ยวกับลาว สะท้อนให้เห็นว่า
หนังสือพิมพ์เชื่อมโยงเรื่องของประเทศลาวและคนลาวให้เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง และจากแนว
คิดและกลุ่มคำดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า พาดหัวและหัวเรื่องของข่าวเกี่ยวกับลาว ใจภาพของคน
ลาวและประเทศลาวไว้ดังนี้

- เป็นเพื่อนบ้านและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทย คำว่า "เจริญ" "หาหรือ" ที่ปรากฏมาก
เป็นอันดับหนึ่ง คือถึง 12 ครั้ง (5.77%) สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยและลาว ใน
ฐานะที่เป็นประเทศเพื่อนบ้าน จำเป็นจะต้องหาหรือและเจริญกันในเรื่องความสัมพันธ์ของทั้ง
สองประเทศ เช่นเดียวกับคำว่า "บุกลาว" "เยือนลาว" "ลุยลาว" (6 ครั้ง : 2.88%)
และ "ลาวมาไทย" (6 ครั้ง หรือ 2.88%) ก็สะท้อนให้เห็นภาพของความสัมพันธ์อันแนบชิดนี้
เช่นกัน รวมทั้งคำว่า "มิตรภาพ" (6 ครั้ง : 2.88%) "บ้านที่เมืองน้อง" (5 ครั้ง : 2.4%) ก็
สะท้อนให้เห็นภาพของประเทศลาวในฐานะที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยเช่นกัน

- เป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคอินโดจีน เห็นได้จากมีคำว่า "ญวน" "เวียดนาม" ปรากฏอยู่
ในพาดหัวถึง 10 ครั้ง หรือ 4.8% คำว่า "กัมพูชา" "เขมร" อีก 5 ครั้ง และคำว่าอินโดจีนอีก
7 ครั้ง (3.36%) ในพาดหัวข่าวที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับลาว สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยจัด
ประเทศลาวอยู่ในกลุ่มประเทศอินโดจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับประเทศเวียดนามและกัมพูชา
นับเป็นประเทศสังคมนิยม นอกเหนือจากความสัมพันธ์กับประเทศไทย นอกจากนี้ การมีคำว่า
"อพยพ" "ลี้ภัย" "เรพูจี" ปรากฏอยู่ในพาดหัวถึง 9 ครั้ง หรือ 4.33% ก็สะท้อนให้เห็นภาพ
ลักษณะของประเทศอินโดจีนอีกภาพหนึ่งไว้อย่างชัดเจน

- เป็นปัจจัยหนึ่งของปัญหาด้านความมั่นคงของไทย การที่ปรากฏคำว่า "การแก้ปัญหา
ชายแดน" (5 ครั้ง : 2.4%) "เปิดพรมแดน" (4 ครั้ง : 1.92%) "ปัญหาบ้านร่มเกล้า" (4 ครั้ง :
1.92%) "ทหาร" (4 ครั้ง : 1.92%)

สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยให้ภาพของลาวในฐานะปัจจัยหนึ่งของปัญหาเรื่องการสู้รบ สงคราม และข้อขัดแย้งด้านเขตแดนและความมั่นคงของประเทศไทยมากเช่นกัน

- เป็นแหล่งการค้าและการลงทุนของไทย จะเห็นได้จากคำ "การค้า" (2.88 %) "การลงทุน" (1.92%) "การเงิน" "ธนาคาร" "บัตรเครดิต" อีก 5 ครั้ง บ่งบอกว่าหนังสือพิมพ์ไทยให้ความสนใจกับข่าวเกี่ยวกับลาวในประเด็นเชิงเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในช่วงหลังปีพ.ศ. 2531

- บอกถึงบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับลาว จากตารางแสดงคำที่ใช้บ่อยที่สุดในพาดหัวและหัวเรื่อง แสดงให้เห็นว่า มีชื่อของบุคคลและสถานที่บางชื่อที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างบ่อยเป็นพิเศษ ได้แก่ "บักจิว" "ผบ.ทบ." (2.4 %) "สีสะหวาด" (1.92 %) "นายก" "ชาติชาย" (1.92%) แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยบอกกับผู้อ่านเป็นนัย ๆ ว่าบุคคลที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องของประเทศลาวได้มากที่สุด ก็คือ กลุ่มผู้นำทหาร ได้แก่ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ซึ่งเป็น ผบ.ทบ. ในสมัยนั้น กับ พล.อ.สีสะหวาด แก้วบุญพัน ผู้นำทหารฝ่ายลาว รองลงมาคือ นายชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีบทบาทในการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับประเทศลาว และเป็นเจ้าของนโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า

ในขณะที่พาดหัวและหัวเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทย ไม่มีการเอ่ยถึงบุคคลที่เป็นประชาชนคนธรรมดาเลย ภาพลักษณ์ของประชาชนธรรมดาของลาวที่คนไทยมีโอกาสรู้จักผ่านหนังสือพิมพ์ ก็มีเพียงภาพของ "ผู้อพยพ" "ผู้ลี้ภัย" "เรพพูจี" ซึ่งได้รับการนำเสนอถึง 4.33 % โดยไม่มีภาพลักษณ์ของคนธรรมดาภาพอื่น ๆ เลย เท่ากับหนังสือพิมพ์กำลังบอกเป็นนัย ๆ ว่าประชาชนลาวก็มีสภาพไม่ต่างไปจากผู้อพยพนั่นเอง

โดยมี "เวียงจันทน์" เมืองหลวงของประเทศลาวได้รับการเอ่ยถึง 3.37 % ในพาดหัว เป็นภาพสะท้อนของสถานที่ที่เป็นตัวแทนของประเทศลาว ส่วน "หลวงพระบาง" เมืองหลวงเก่า มีการเอ่ยถึงเพียง 2 ครั้งเท่านั้น ในส่วนของประเทศไทย มีการเอ่ยถึงคำว่า "อีสาน" 3 ครั้ง "หนองคาย" และ "นครพนม" อีกอย่างละ 2 ครั้ง เป็นการบอกตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ว่า จังหวัดในภาคอีสาน เป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับเรื่องของลาวมากที่สุด

นอกจากถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับลาวในพาดหัว จะบอกว่าการตีความของหนังสือพิมพ์ไทยที่มีต่อลาวแล้ว การเปรียบเทียบภาพลักษณ์ใน "คำ" หรือ "วลี" ที่พูดถึงไทยและลาวในพาดหัว ก็มีนัยที่น่าสนใจเช่นกัน โดยแสดงผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.12 เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของลาวและไทยในพาดหัว

พ.ศ.	นสพ.	ภาพลักษณ์ไทย			ภาพลักษณ์ลาว		
		บวก	กลาง	ลบ	บวก	กลาง	ลบ
2528-2532	สยามรัฐ	6	7	4	1	8	14
	ไทยรัฐ	9	9	6	3	11	18
	รวม	15	16	10	4	19	32
2533-2537	สยามรัฐ	9	8	1	3	9	5
	ไทยรัฐ	5	6	1	5	7	6
	รวม	14	15	2	8	16	11

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของไทยและของลาวอย่างง่าย ๆ โดยการอ่านพาดหัวและหัวเรื่องทั้งหมดที่สุ่มตัวอย่างได้ ตีความแล้วลงรหัสว่า พาดหัวในหนังสือพิมพ์ไทยให้ภาพของไทยและลาว เป็นบวกเป็นลบต่างกันอย่างไร โดยเปรียบเทียบกันระหว่างช่วง 5 ปีแรกและ 5 ปีหลังของระยะเวลาที่ทำการศึกษานี้ ได้ผลดังนี้

-ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นบวก มีมากกว่าภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นบวกทั้งครึ่งทศวรรษแรก และครึ่งทศวรรษหลัง (2528-2532 ไทยบวก:ลาวบวก = 15:4, 2533-2537 = 14:8) โดยที่ในช่วงครึ่งทศวรรษหลัง ภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นบวก มีมากกว่าครึ่งทศวรรษแรก ในขณะที่ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นบวก ดูจะไม่แตกต่างกันนักทั้งสองช่วง

-ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นลบ มีน้อยกว่าภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นลบทั้งครั้งทศวรรษแรก และครั้งทศวรรษหลัง (2528-2532 ไทยลบ:ลาวลบ = 10:32 ส่วนปี 2533-2537 = 2:11) โดยในครั้งทศวรรษหลัง ทั้งไทยและลาวมีภาพลักษณ์ที่เป็นลบน้อยกว่าครั้งทศวรรษแรก

-ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นลบ ในช่วงห้าปีหลังลดน้อยลงกว่าในช่วงห้าปีแรกคือ จาก 10 ครั้งมาเหลือเพียง 2 ครั้ง ในขณะที่ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นบวกและกลาง การเปลี่ยนแปลงนั้นเห็นได้ไม่ชัดเจน

-ภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นลบ ในช่วงห้าปีหลัง ก็ลดน้อยลงกว่าในช่วงห้าปีแรกเช่นกัน คือ จาก 32 ครั้ง เหลือเพียง 11 ครั้ง

-ภาพลักษณ์ที่เป็นบวกของลาว เมื่อเปรียบเทียบทั้งสองช่วงของทศวรรษ จะพบว่า ในช่วงครั้งทศวรรษหลัง มีภาพลักษณ์ที่เป็นบวกมากกว่าครั้งทศวรรษแรก กล่าวคือ จาก 4 ครั้ง เป็น 8 ครั้ง ในขณะที่ภาพลักษณ์ที่เป็นกลาง ไม่มีความเปลี่ยนแปลงมากนัก เช่นเดียวกับภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นกลาง

ผลจากการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของคนไทยและคนลาวในพาดหัวนี้ สอดคล้องกับตารางที่ผ่านมาเมื่อเปรียบเทียบระหว่างช่วงครั้งทศวรรษแรกและครั้งทศวรรษหลัง นั่นคือ ชาวเกี่ยวกับลาวมีแนวโน้มที่จะเป็น "ชาวดี" มากขึ้นในช่วง 5 ปีหลังจากผ่านยุคสงครามและการเจรจาปรับความสัมพันธ์โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับลาว

ภาพลักษณ์ของไทยและลาวในพาดหัว

นอกจากพาดหัวจะแสดงให้เห็นประเด็นข่าวที่หนังสือพิมพ์ไทยเห็นว่าเกี่ยวข้องกับลาวมากที่สุดโดยดูจากความถี่ของการใช้คำ เช่น การเจรจา สะพานข้ามแม่น้ำโขง หรือการค้า การลงทุน การอพยพ ฯลฯ และนอกจากพาดหัวจะสะท้อนให้เห็นทัศนคติของหนังสือพิมพ์ไทยที่มีต่อคนลาวและประเทศลาว โดยวัดค่าของความเป็นบวก, กลาง และลบแล้ว ผู้วิจัยจะอธิบายภาพลักษณ์ของคนลาวและประเทศลาวจากพาดหัวและหัวเรื่องโดยสรุปเป็นประเด็นดังนี้

-พาดหัวสะท้อนประเด็นข่าวเกี่ยวกับลาวที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญ ได้แก่ประเด็นที่กล่าว
ไปแล้วข้างต้นในหัวข้อความถี่ของการใช้คำ เช่น ความคืบหน้าในการเจรจาปัญหาชายแดนไทยลาว
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว ปัญหาผู้อพยพชาวลาว การสร้างสะพานแม่น้ำโขง การลงทุน
และเศรษฐกิจ ซึ่งโดยมากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องและกระทบกับประเทศไทย เช่น

ประสงค์เผยแพร่มาตรการเจรจาลาว
อีกก้าวหนึ่งของการแก้ปัญหาผู้อพยพ
ผู้แทนลาวบินถึงไทย
พูดลาววอน เจริญอายุติปัญหาบ้านร่มเกล้า
รัฐบาลผันเพื่อองพลก้อีสาน ศูนย์กลางการค้าอินโดจีน
ธุรกิจการค้าชายแดนไทยกระเตื้อง (สยามรัฐ)

ความรุนแรงของชายแดนลาว
ปักจิวไปเวียงจันทน์สองนักบินกลับ
ลาวเฮโลข้ามน้ำเยี่ยมพี่น้องไทย
สะพานประวัติศาสตร์พร้อมพิธีเปิดยิ่งใหญ่วันนี้
ลาวชื่นชมพระบารมี (ไทยรัฐ)

-พาดหัวของหนังสือพิมพ์ไทย จะสะท้อนภาพลักษณ์ที่เป็นลบของลาวมากกว่าบวก โดย
เฉพาะในช่วง 5 ปีแรกในช่วงเวลาที่ทาการศึกษา เช่น

รัฐบาลแถลงการณ์ด่วน อัถลาวหนัก บิตพลั่วเจรจา
สี่สะพานปากหวานมาไทย
สาวใส่ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ
ส่งเรพฟู้กลับบ้าน (สยามรัฐ)

ต่างชาติล้ออึบไทย

ไทยได้ลาวที่ขอเจรจา แต่ลาวกลับโจมตีไทย

กรม. ถกเตรียมตัวมือการเจรจา แฉลาวร้อยเล่ห์ตีรวนทุกวิถีทาง
ปัญหาของผู้ลี้ภัย (ไทยรัฐ)

ในขณะที่ช่วง 5 ปีหลังของหนังสือพิมพ์ที่ทาการศึกษา ภาพลักษณ์ของลาวจะมีความเป็นกลาง
และเป็นบวกมากขึ้น ในพาดหัว เช่น

นายกจะเชื่อมสัมพันธ์ไทยลาว
ลาว-พม่า ตกลงจะร่วมมืออยู่ในควบคุมการปลูกฝิ่น ค้ายาเสพติด
ต้นกระแสนวัฒนธรรมลาวไทย
กรมศิลปฯ ศิลปะไทยสู่เมืองน้อง (สยามรัฐ)

"สุ" ปลื้มมิตรภาพไทยลาว
เปิดพรมแดนถาวรธาตุนมอีกแห่ง เศรษฐกิจลุ่มน้ำโขงสดใส
โขงสองฝั่ง เป็นเหมือนฝั่งเดียว
จาก "บ้านพี่เมืองน้อง" ถึง "มิตรประเทศ" ลาว
มิตรภาพไทยลาวมั่นคง (ไทยรัฐ)

-ลักษณะการเลือกใช้คำในพาดหัวเพื่อสร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้ลาว พบว่าระหว่าง
ไทยรัฐและสยามรัฐ ใช้คำไม่แตกต่างกันนัก เช่น

ไทยรัฐ: ต่างชาติล้าอาธิปไตย, ลาวเจโก, ลาวมาแปลก, ลาวคุ้ยซบทหารไทยกลับแดน,
แฉลาวร้อยเล่ห์ตีรวนทุกวิถีทาง, ลาวยังไม่เปลี่ยนแปลง, สามชาติอินโดจีนประชุมลับอาเซียน

สยามรัฐ: ลาวร้ายคาถาสวดไทย, รัฐบาลลาวให้ร้ายป้ายสี, ลาวเสนอส่งทหารตีสาน
ลาวอ้างจับสายลับไทยได้, ลาวบิดพลิ้วเจรจา

-พาดหัวข่าวเกี่ยวกับลาวสะท้อนให้เห็นความต้อยกว่าของลาว และความเหนือกว่าของ
ไทย นอกจากสะท้อนความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง และผลกระทบกับไทยแล้ว ยังสะท้อน

ให้เห็นความต้อยกว่าของลาว เช่น สะท้อนให้เห็นความต้อยพัฒนาและความยากจนของลาว บ่อยครั้ง เช่น ลาวต้องการข้าวเหนียวจากไทย, ลาวขาดแคลนข้าวหนัก, หลวงพระบางอดหนัก ลาวฉวนติดกลุ่มชาติต้อยยากที่สุด

และสะท้อนให้เห็นความเหนือกว่าของไทย เช่น ไทยเลิกง้อพอลาว, ไทยเตะลาว แม้แต่พาดหัวของข่าวการ เยือนประเทศไทยและลาวของผู้ว่าทั้งสองประเทศ ก็ยังสะท้อนให้เห็นการ เลือกใช้คำที่มันยต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น กรณีที่ผู้นำไทยไปเยือนลาว จะใช้คำว่า "บุกจับ บุก ลาวพบสี่สหवाद" "สนุนยกกองทัพรุกจลยลาว" "สนุนยกขบวนพอลาเจรจายหษา" "ขวหลวง บุกอินโดจีน" "ทหารไทยสยายปีกเวียดนาม"

ในขณะที่เมื่อพูดถึงผู้นำลาวมาเยือนไทย จะไม่มีคำว่า บุก ลุย แต่จะเป็น "ผู้แทนลาวบิน ถึงไทย" "สี่สหवादปากหวานมาไทย" "ทองไหลมาไทยอีก" แสดงว่าหนังสือพิมพ์ไทยกำลังจะ บอกผู้อ่านว่า ระหว่างความสัมพันธ์ของสองประเทศ ประเทศไทยเหนือกว่าลาว เพราะเป็นฝ่าย ที่บุกและลุยไปลาว

- **ชาตินิยมของหนังสือพิมพ์ไทยในพาดหัวเกี่ยวกับลาว** ในพาดหัวข่าวในยามที่มี สงครามระหว่างไทย-ลาว โดยเฉพาะในช่วงปีพ.ศ. 2531 หนังสือพิมพ์ไทยสะท้อนความลาเอียง เข้าข้างประเทศของตนเอง และตัดสินว่าใครเป็นฝ่ายผิดฝ่ายถูกอย่างชัดเจนในการ เลือกใช้คำมา พาดหัว โดยพาดหัวข่าวเกี่ยวกับสงคราม ภาพของไทยจะเป็นผู้ถูกต้อง เป็นวีรบุรุษ ในขณะที่ภาพ ของลาวจะเป็นศัตรู ผู้กระหายสงคราม และเป็นฝ่ายรุกรานไทย เห็นชัดเจนพาดหัวของไทยรัฐ เช่น เปรียบเทียบระหว่างพาดหัวข่าว 2 ข่าวนี้

ลาว บุก ขัณฑ์ทหารไทยกลับแดน, ต่างชาติล้าอธิปไตย (ไทยรัฐ)

ทหารไทยขวัญดีเยี่ยม รุกรบไล่ลาวแตกกระเจิง บุกจึดย้ายึดที่คืนให้ได้ (ไทยรัฐ)

- **ลาวเป็นแหล่งดึงดูดวงผลประโยชน์ของไทยในทางธุรกิจ** ในพาดหัวที่เกี่ยวกับเรื่อง การค้า การลงทุน หรือการพัฒนาเศรษฐกิจของลาว หนังสือพิมพ์ไทยให้ภาพของลาวว่า เป็น สถานที่ เป็นแหล่งผลประโยชน์สำหรับการลงทุนและหากำไรของนักธุรกิจไทย เพราะในพาดหัว

ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ไม่บ่งบอกคำหรือข้อความใด ๆ ว่าลาวได้มีส่วนร่วมในการร่วมลงทุน พัฒนาเศรษฐกิจ หรือได้ผลประโยชน์จากการค้าขายเลย เช่นดูจากพาดหัวต่อไปนี้

ส.ส.แนะวิธีค้ากับลาวลดสินค้าอุปโภคบริโภค ต้องค้ารัฐต่อรัฐ, ไทยเปิดพรมแดนค้าลาว ครั้งใหญ่, สุนัขยกขบวนพ่อค้าเจรจาปีหน้า, มิตรชูปิชิขายสินค้าในเวียงจันทน์, การลงทุนในลาว, สุนัขยกกองทัพธุรกิจลุยลาว, บั้วหลวงบุกอินโดจีน, บุญใหญ่เตรียมลุยอินโดจีน, ทหารไทยสยาม ปีกเวียดนาม, นักลงทุนไทยในลาว

จะเห็นว่า พาดหัวข่าวเกี่ยวกับลาวในประเด็นเศรษฐกิจ ผู้อ่านจะเห็นแต่ผลกำไรของ ธุรกิจของนักธุรกิจไทย การเข้าไปลงทุนของนักธุรกิจไทย โดยไม่เห็นภาพของนักธุรกิจลาวมีบทบาทในการเจรจาธุรกิจ แบ่งปันผลประโยชน์ หรือต่อรองอะไรได้เลย

โดยสรุปแล้ว "พาดหัว" และ "หัวเรื่อง" นอกจากจะเป็นนายประดุจที่ช่วยเลือกประเด็น ข่าวให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับลาวมีอะไรบ้าง และเลือกใช้คำบางคำบ่อยเป็นพิเศษเพื่อกำหนดกรอบความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับลาวแล้ว ยังสามารถสร้างภาพลักษณ์บางประการเกี่ยวกับลาว และโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกต่อลาวไปในทางใดทางหนึ่งด้วย ดังเช่นที่อธิบายในรายละเอียดต่อไปแล้วข้างต้น

4.4 แหล่งข่าว

ทัศนคติและความลำเอียงในการนำเสนอภาพลักษณ์ของคนลาวและประเทศลาว มิได้ดูจากการใช้คำว่าพาดหัว การตบคูลงข่าวเท่านั้น แต่ยังสามารถดูจากว่า ใครที่ถูกหนังสือพิมพ์เลือก ให้เป็นผู้พูดและตีความสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับลาว ดังนั้น ในการวิเคราะห์ "แหล่งข่าว" ในหัวข้อนี้ จึงมีคำถามเบื้องต้นคือ ใครเป็นผู้ให้ข่าวเกี่ยวกับลาว แหล่งข่าวคนนั้นได้พูดบ่อยครั้งแค่ไหน และแหล่งข่าวคนนั้นพูดเรื่องอะไรบ้าง มีความเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับลาว?

คำพูดของแหล่งข่าวมีความสำคัญมาก เพราะถือเป็นเนื้อหาหลักของเนื้อหาของข่าวชิ้นนั้น ๆ อันที่จริง วิธีการหาข่าวของนักข่าวอาจจะมีทั้งทางตรง คือการที่นักข่าวหนึ่งสังเกตการณ์จากเหตุ

การณั้ที่เกิเกิดขึ้นนั้เองและเขียนรายงานเหตุการณั้นั้ แต่ส่วนใหญ่แล้ว เรามั้กจะพบว่ วธิ้การหาข่าวของนักข่าวมั้กจะเป็นนทางอ้อมมากกว่า คื้คือสัมภาษณ์บุคคลที่คิดว่าเกี่ยวข้องกับข่าวนั้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องขอลว

กระบวนการเลือกสรรคนที่จะมาเป็นแหล่งข่าว กระบวนการตัดทอนข้อความ หรือเลือกคำพูดของแหล่งข่าวมาเขียนเป็นข่าว หรือกระบวนการตีความคำพูดของแหล่งข่าวนั้ ๆ จึงทำให้เนื้อหาของข่าวสามารถสะท้อนอคติ ความเชื่อ ความรู้สึก และความคิดเห็นที่มีต่อคนลาวและประเทศลาวได้

คำพูดของแหล่งข่าว หรือ quotation มีหน้าที่และบทบาทที่สำคัญในการเสนอข่าวดังนี้

1. คำพูดของแหล่งข่าวที่มีความสำคัญหรือมีบทบาทสูง จะทำให้ข่าวนั้ ๆ มีคุณค่าของข่าวไปโดยปริยาย
2. ข่าวจะมีชีวิตชีวาและน่าสนใจมากขึ้น ด้วยการสัมภาษณ์ผู้คนที่อยู่ในเหตุการณ์ของข่าว และมันจะทาหน้าที่ในการบรรยายภาพของข่าวไปเอง
3. คำพูดของแหล่งข่าว จะช่วยทำให้ข่าวขั้้นนั้ ๆ มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น
4. คำพูดของแหล่งข่าวมิได้ช่วยผู้อ่านในการตีความสถานการณ์ปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังช่วยทำนายเหตุการณ์ในอนาคต และบ่งบอกเป็นนัย ๆ ว่าบุคคลในข่าวคนต่อ ๆ ไปควรจะเป็นใคร และควรจะมีบทบาทอย่างไร
5. หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการอ้างแหล่งข่าว ก็คือ คำพูดแหล่งข่าวยินยอมให้มีการสอดแทรกการตีความ การอธิบายความ หรือความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ปัจจุบันที่เป็นความรู้สึกส่วนตัว โดยที่เม้ทาหลายกฎเกณฑ์ของข่าวที่ดีที่ต้อแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น เพราะคำพูดของแหล่งข่าวนั้ก็ถือว่าเป็น "ข้อเท็จจริง" นั้นเอง แม้ว่าข้อเท็จจริงนั้นจะเต็มไปด้วยความคิดเห็นส่วนตัวของเขากั้ตาม

โดยสรุปแล้ว คำพูดของแหล่งข่าวจึงมีหน้าที่สำคัญหลายประการ ในอันที่จะทำให้ข่าวนั้สามารถที่จะโน้มน้าวใจคนอ่าน ให้คิดและมีความเห็นต่อเรื่องหนึ่ง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง¹

¹Teun A. Van Dijk, Racism and The Press, London:Routledge, 1991, p.152.

ดังนั้น สลับแรก ผู้วิจัยจะแสดงตารางเพื่อให้เห็นว่า ชาวที่เกี่ยวกับคนลาวและประเทศลาวที่หนังสือพิมพ์ไทยนาเสนอที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างทั้ง 198 ชิ้น หนังสือพิมพ์ไทยเลือกเอาครมาเป็นผู้พูดถึงลาวและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเทศลาวบ้าง ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.13 เปรียบเทียบจำนวนแหล่งข่าวคนไทย,คนลาวและชาวต่างชาติในเนื้อหาข่าว

ปีพ.ศ.	คนไทย		คนลาว		คนต่างชาติ		ไม่ระบุ	
	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	ไทยรัฐ
2528	4	2	-	-	1	3	1	4
2529	8	1	1	-	1	-	1	-
2530	8	6	3	4	1	4	-	1
2531	27	31	8	4	1	2	13	10
2532	6	11	2	2	-	3	4	3
2533	4	2	1	-	-	1	2	-
2534	1	1	2	-	1	-	2	1
2535	6	4	5	-	-	-	5	4
2536	3	7	1	2	-	-	2	4
2537	7	4	-	-	1	1	5	6
รวม	74	69	23	12	6	14	35	33
รวม	143		35		20		68	
ร้อยละ	53.75		13.15		7.51		25.56	

หมายเหตุ: "ไม่ระบุ" ส่วนมากจะเป็นข้อเขียนที่เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียน เช่น คอลัมน์

จากตาราง 4.13 จะเห็นได้ว่า ชาวที่เกี่ยวกับลาวนั้น คนลาวเป็นผู้ทำให้ข่าวน้อยมาก คือ

เพียงร้อยละ 13.15 เท่านั้น ในขณะที่แหล่งข่าวส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ไทยยังคงเป็นคนไทย คือมากถึงร้อยละ 53.75 กับแหล่งข่าวจากคนชาติอื่นที่ไม่ใช่ลาวและไทย รวมทั้งสำนักข่าวต่างประเทศอีกร้อยละ 7.51 โดยที่มีข้อเขียนเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทยอีกหลายชิ้น ที่ไม่ระบุแหล่งข่าว ซึ่งก็หมายถึงเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเรื่องเกี่ยวกับลาวตามความคิดเห็นของผู้เขียนเองอีกถึงร้อยละ 25.56 ซึ่งยิ่งมากกว่าแหล่งข่าวที่เป็นคนลาวด้วยซ้ำ

และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนแหล่งข่าวคนไทยและคนลาวในหนังสือพิมพ์ระหว่างครึ่งทศวรรษแรกและครึ่งทศวรรษหลัง ก็พบว่า จำนวนการอ้างแหล่งข่าวชาวลาวยังคงอยู่ในอัตราน้อยเช่นเดียวกัน ดังที่แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.14 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนแหล่งข่าวคนไทย, คนลาวและคนต่างชาติ

ในข่าวเกี่ยวกับลาว เปรียบเทียบระหว่างปีพ.ศ. 2528-2532 และ 2533-2537

ปีพ.ศ.	คนไทย		คนลาว		ต่างชาติ		ไม่ระบุ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2528-2532	104	57.46	24	13.26	16	8.84	37	20.44	181	100
2533-2537	39	45.88	11	12.94	4	4.71	31	36.47	85	100
รวม	143	53.75	35	13.15	20	7.51	68	25.56	266	100

จากตาราง หากดูจากช่อง "ร้อยละ" จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนของการอ้างแหล่งข่าวชาวไทยและชาวลาว ทั้งสองช่องจะไม่แตกต่างกันนัก คือ ช่วงครึ่งทศวรรษแรก อ้างแหล่งข่าวชาวไทยร้อยละ 57.46 ในขณะที่ช่วงครึ่งทศวรรษหลังอ้างร้อยละ 45.88 ส่วนแหล่งข่าวชาวลาวก็ถูกหนังสือพิมพ์ไทยอ้างในอัตราส่วนเท่า ๆ กัน คือร้อยละ 13.26 ในช่วงแรกและร้อยละ 12.94 ในช่วงหลัง เช่นกันกับข้อเขียนที่ไม่ระบุแหล่งข่าว มีเพียงแหล่งข่าวจากต่างชาติเท่านั้น ที่ถูกอ้างน้อยลงเล็กน้อยในช่วงครึ่งทศวรรษหลัง

ตัวเลขจากตารางนี้ จึงสะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยลาวจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ดิฉันหรือแย่ง หรือหนังสือพิมพ์ไทยจะนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวในประเด็นบวกหรือลบ ข่าวดีหรือข่าวร้าย ข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทยก็ยังคงอ้างแหล่งข่าวคนไทยบอกเล่า แสดงความเห็น อธิบายเรื่องเกี่ยวกับคนลาวและประเทศลาวเป็นหลักเสมอมา โดยจะอธิบายให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในตารางถัดไป

ตาราง 4.15 เปรียบเทียบน้ำหนักของการอ้างแหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย

ปีพ.ศ.	แหล่งข่าวไทย		แหล่งข่าวลาว		แหล่งข่าวไทย+ลาว		แหล่งข่าวต่างชาติ		ไม่ระบุ	
	ไทย	สยาม	ไทย	สยาม	ไทยรัฐ	สยามรัฐ	ไทย	สยาม	ไทย	สยาม
2528	2	2	-	-	-	-	3	1	4	1
2529	1	5	-	-	-	1	-	1	-	1
2530	4	2	4	2	-	1	2	1	1	-
2531	13	12	-	4	2	3	-	1	11	11
2532	10	5	1	-	2	1	2	-	3	3
2533	2	2	-	-	-	1	1	-	-	2
2534	2	1	-	2	-	-	-	1	1	2
2535	3	4	-	2	-	-	-	-	4	5
2536	6	2	1	1	1	1	-	-	4	2
2537	3	5	-	-	-	-	-	1	6	6
รวม	46	41	6	11	5	8	8	6	34	33
รวม	87		17		13		14		67	
ร้อยละ	43.93		8.58		6.56		7.07		33.83	

ข้อมูลจากตาราง 4.15 ตอกย้ำการอ้างแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีก คือ จากจำนวนข่าว 198 ชิ้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีข่าวที่อ้างแหล่งข่าวชาวไทยเพียงอย่างเดียวถึง 87 ชิ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 43.93 ของจำนวนข่าวทั้งหมด ในขณะที่มีข่าวที่อ้างแหล่งข่าวลาวเพียงอย่างเดียวเพียงร้อยละ 8.58 และมีข่าวที่อ้างทั้งแหล่งข่าวชาวไทยและชาวลาวในข่าวเดียวกันเพียงร้อยละ 6.56 โดยมีข้อเขียนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนและไม่ระบุแหล่งข่าวมากถึงร้อยละ 33.38 สะท้อนให้เห็นว่า แหล่งข่าวชาวไทย เป็นแหล่งที่สำคัญที่สุดที่หนังสือพิมพ์ไทยใช้อ้างเพื่อให้ข้อมูล ให้ข้อคิดเห็น และให้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับคนลาวและประเทศลาว

ตาราง 4.16 แสดงสถานภาพของแหล่งข่าวชาวไทย

ปีพ.ศ.	นายก, รมต	ผู้นำทหาร	นักการเมือง	ข้าราชการ	นักธุรกิจ	อื่น ๆ
2528	-	2	1	2	-	1
2529	-	-	4	4	-	1
2530	1	4	2	6	-	-
2531	9	17	8	16	-	7
2532	7	2	2	4	1	1
2533	4	-	2	-	-	-
2534	-	2	-	-	-	-
2535	-	-	-	1	6	2
2536	-	-	1	4	2	3
2537	5	-	-	3	3	-
รวม	26	27	20	40	12	17
ร้อยละ	18.18	18.88	14.68	28.67	8.39	11.19

หมายเหตุ แหล่งข่าวคนไทยในช่อง "อื่น ๆ" มีดังนี้ มัคคุเทศก์, นักวิชาการ, นักร้อง, นักกีฬา, ภริยาผู้นำทหาร, เจ้าหน้าที่สมาคมเอกชน

ตาราง 4.16 และ 4.17 ชี้ให้เห็นว่า "ชาวไทย" และ "ชาวลาว" กลุ่มไหนมีสถานภาพแบบไหนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชาวลาวและประเทศลาว

จากตารางจะเห็นได้ว่า ข้าราชการระดับปฏิบัติการชาวไทย ไม่ว่าจะเป็นปลัดกระทรวง, ตำรวจ, เอกอัครราชทูต ฯลฯ มีบทบาทในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทยมากที่สุดคือร้อยละ 28.67 รองลงมาคือผู้นำทหารไทยร้อยละ 18.88 และตามมาติด ๆ ก็คือนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีอีกร้อยละ 18.18 กับนักการเมืองไทยอีกร้อยละ 14.68

ในขณะที่ประชาชนคนไทยธรรมดาในสาขาอาชีพอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นแหล่งข่าวให้ข้อมูลเรื่องเกี่ยวกับลาวเพียงร้อยละ 11.2 เท่านั้น โดยที่กลุ่มนักธุรกิจมีบทบาทในการพูดเรื่องเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ร้อยละ 8.39

ดังนั้น เรื่องราวของประเทศลาวและชาวลาว ที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ชาวไทยได้รับรู้ผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ ก็จะได้รับรู้ผ่านสายตาและมุมมองทางการทหาร การเมือง หรือมุมมองในระดับผู้บริหารนโยบายของประเทศ ไม่ใคร่จะได้มองเห็นคนลาวและประเทศลาวผ่านสายตาคนธรรมดา

ในกรณีแหล่งข่าวที่เป็นชาวลาว หนังสือพิมพ์ไทยก็เลือกกลุ่มคนที่จะมาเป็นแหล่งข่าวดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.17 แสดงสถานภาพของแหล่งข่าวชาวลาว

ปีพ.ศ.	นายก, รมต	ผู้นำทหาร	นักการเมือง	ข้าราชการ	นักธุรกิจ	อื่น ๆ
2528	-	-	-	-	-	-
2529	-	-	-	1	-	-
2530	2	-	-	1	-	4
2531	1	4	-	-	-	6
2532	1	-	-	2	-	1
2533	1	-	-	-	-	-
2534	-	-	-	-	-	2
2535	2	-	-	1	-	2
2536	1	-	-	-	-	2
2537	-	-	-	-	-	-
รวม	8	4	1	4	-	14
ร้อยละ	25.81	12.90	3.22	12.90	0	45.16

หมายเหตุ สำหรับแหล่งข่าวชาวลาวในช่อง "อื่น ๆ" ประกอบไปด้วยมัคคุเทศก์, โคชฟุตบอล, และสื่อมวลชนของทางการลาวเช่น วิทยุเวียงจัน สำนักข่าว KPL ซึ่งปรากฏในข่าวถึง 14 ครั้ง หรือ ร้อยละ 45.16 ของแหล่งข่าวลาวทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ไทย

จากตาราง จะเห็นว่า แหล่งข่าวชาวลาวที่มีบทบาทในการพูดถึงประเทศของตนเองมีความแตกต่างจากแหล่งข่าวไทย กล่าวคือ นักธุรกิจชาวลาวไม่ได้รับการถูกอ้างเป็นแหล่งข่าวเลย ในขณะที่ ผู้นำรัฐบาล ผู้นำทางการทหารก็ได้รับการอ้างเป็นแหล่งข่าวในปริมาณมากเช่นกัน ในขณะที่แหล่งข่าวชาวลาวที่เป็นประชาชนทั่วไปได้รับการอ้างน้อยมาก คือเพียงร้อยละ 9.68 ของ

แหล่งข่าวชาวลาวทั้งหมด

แหล่งข่าวที่น่าสนใจของลาวที่หนังสือพิมพ์ไทยอ้างถึงมากที่สุด ก็ได้แก่สื่อมวลชนของทางการลาว เช่น วิทยุเวียงจันทน์ สำนักข่าวเคพีแอล และหนังสือพิมพ์ประชาชน เป็นแหล่งข่าวที่ได้รับการอ้างถึงมากที่สุดคือร้อยละ 35.48 (แยกออกจากช่องอื่น ๆ ในตาราง) บอกเป็นนัยว่า เหตุที่หนังสือพิมพ์ไทยอ้างแหล่งข่าวชาวลาวน้อย นอกจากเพราะอคติหรือความลำเอียงต่อชาติตนเองแล้ว อาจเป็นเพราะไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวชาวลาวด้วย ความที่ไม่สามารถไปสัมภาษณ์ผู้นำชาวลาวได้อย่างง่าย ๆ จึงต้องรับรู้ข่าวสารของลาวผ่านสำนักข่าวต่าง ๆ นั้นเอง

ตาราง 4.18 แสดงสถานภาพของแหล่งข่าวชาวไทยและชาวลาว

เปรียบเทียบระหว่างปีพ.ศ. 2528-2532 และ 2533-2537

ปีพ.ศ.	นายก, รมต		ผู้นำทหาร		นักการเมือง		ข้าราชการ		นักธุรกิจ		อื่น ๆ	
	ไทย	ลาว	ไทย	ลาว	ไทย	ลาว	ไทย	ลาว	ไทย	ลาว	ไทย	ลาว
28-32	17	4	25	4	17	-	32	3	1	-	11	11
33-37	9	4	2	-	3	-	8	1	11	-	6	6
รวม	26	8	27	4	20	-	40	4	13	-	17	17

แม้ว่าปริมาณการอ้างแหล่งข่าวชาวไทยและชาวลาว ระหว่างสองช่วงเวลาในทศวรรษที่ผ่านมา จะไม่แตกต่างกันนัก เมื่อดูจากตาราง 4.14 แต่เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มคนในสถานภาพต่าง ๆ หรือกลุ่มอาชีพ ก็พอจะเห็นความแตกต่างระหว่างครึ่งทศวรรษแรกและครึ่งทศวรรษหลัง ดังนี้

- ในส่วนของแหล่งข่าวชาวไทย จะเห็นได้ว่า ปริมาณการอ้างแหล่งข่าวที่เป็นผู้นำรัฐบาลลดน้อยลงในช่วงครึ่งทศวรรษหลัง คือจาก 17 ครั้ง เหลือ 9 ครั้ง ในขณะที่ผู้นำรัฐบาลลาวถูกอ้าง

เท่าเดิม คือ 4 ครั้งในช่วงแรก และอีก 4 ครั้งในช่วงหลัง

-เช่นเดียวกันกับการอ้างแหล่งข่าวเป็นผู้นำทหารไทย มีการอ้างน้อยลงมาจาก 25 ครั้ง ในช่วงครึ่งทศวรรษแรก เหลือเพียง 2 ครั้งในครึ่งทศวรรษหลัง เช่นเดียวกับผู้นำทหารลาวที่ถูกอ้าง 4 ครั้งในครึ่งทศวรรษแรก แต่ในครึ่งทศวรรษหลังไม่อ้างเลย ในขณะที่อัตราการใช้การอ้างแหล่งข่าวข้าราชการและหน่วยราชการก็ลดน้อยลงมากเช่นกัน

-การอ้างแหล่งข่าวนักธุรกิจไทยในหนังสือพิมพ์ไทย มีอัตราเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน คือจาก 1 ครั้งในช่วงครึ่งทศวรรษแรกเพิ่มเป็น 11 ครั้งในช่วงครึ่งทศวรรษหลัง

-ส่วนการอ้างแหล่งข่าวอื่น ๆ มีอัตราลดลงทั้งแหล่งข่าวไทยและลาว คือ จาก 11 ครั้ง เป็น 6 ครั้งในครึ่งทศวรรษหลัง

ปริมาณการอ้างแหล่งข่าวทั้งไทยและลาว สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของการให้ความสำคัญของประเด็นข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยอย่างชัดเจน กล่าวคือ การที่แหล่งข่าวผู้นำทหารปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ไทยมากในช่วงทศวรรษแรก บอกลักษณะการรับรู้ และสถานการณ์ด้านความสัมพันธ์ไทยลาว ว่ายังอยู่ระหว่างความตึงเครียดขัดแย้ง โดยมีกลุ่มกองทัพผิบทาสสูงมากในการติดต่อสัมพันธ์กับลาว รวมทั้งข้าราชการและผู้นำรัฐบาล

แต่ในช่วงครึ่งทศวรรษหลัง บทบาทการเป็นแหล่งข่าวของกลุ่มอำนาจนี้ก็ลดน้อยลงไป โดยบทบาทของนักธุรกิจเพิ่มขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด ก็สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยลาวในเชิงธุรกิจที่เพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม แหล่งข่าวที่เป็นคนธรรมดาทั่วไปที่ไม่ใช่บุคคลในชั้นอำนาจรัฐ ก็ยังคงเป็นส่วนน้อยในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่ทั้งสองช่วง

การอ้างแหล่งข่าวชาวลาวในหนังสือพิมพ์ไทย นอกจากจะมีปริมาณน้อยกว่าแหล่งข่าวไทยมากแล้ว ประเด็นข่าวที่แหล่งข่าวชาวลาวพูดก็ยังมีนัยสำคัญบางประการอีกด้วย ดูจากตารางต่อไป

ตาราง 4.19 แสดงประเด็นข่าวจากแหล่งข่าวชาวลาวยุคหนังสือพิมพ์ไทยนาเสนอ

ไทยรัฐ อ่างแหล่งข่าวชาวลาวยทั้งหมด 11 ครั้ง เป็นข่าวเนเชิงบวกต่อไทย 7 ครั้ง เป็นกลาง 2 ครั้ง และเป็นภาพลบต่อไทย 2 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

1. วิทยุเวียงจัน: ผู้นำไซเวียดเดินทางถึงลาวแล้ว แต่ไม่ได้รายงานว่าจะอยู่ลาวกี่วัน
2. สุนิ สละทิลลาด รมช.ตปท.: พยายามเต็มที่ในการปรับปรุงความสัมพันธ์ไทยลาว, แสดงความยินดีกับคนไทยที่มีการฉลองครบรอบ 60 พรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ขอให้ไทยอยู่เย็นเป็นสุข
3. นสพ.เสียงประชาชน: รองนายกฯ นร.อนุบาล ฯลฯ ถวายการต้อนรับฟ้าหญิงแอนน์
4. สนช.เคพีแอล: ลาวออกข่าวกล่าวหาว่าทหารไทยรุกล้ำดินแดนลาว และคุยโวว่าสามารถสังหารทหารไทยเสียชีวิตหลายสิบคน
5. รมต.กระทรวงวัฒนธรรม: ยินดีต้อนรับคณะศิลปินไทยที่มาเยือนและแสดงถึงมิตรภาพไทย-ลาว
6. สีสะหวาด แก้วบุณพันธ์: ยินดีต้อนรับศิลปินไทย ความสัมพันธ์ไทยลาวหลังหยุดยั้งดีขึ้นมาก ไทย-ลาวจะอยู่อย่างสันติตลอดไป
7. ทองไหล: พอใจในผลการเจรจาที่เต็มไปด้วยบรรยากาศที่จริงจัง ตากหนิวว่าไทยมีคนกลุ่มหนึ่งที่แสดงออกในทางที่ไม่เป็นมิตรกับลาว
8. บุนเติม ชรก.: ขอคนไทยที่ช่วยเหลือเอาใจใส่ผู้พวยพวยในไทย เราอพยพไปต่างชาติเพราะการกระทำของผู้ไม่หวังดี
9. วิทยุเวียงจัน: กล่าวหาไทยว่าได้ใช้กำลังโจมตีลาวสามครั้งแต่ไม่ประสบความสำเร็จ และกำลังใช้แผนใหม่ด้วยการบ่อนทำลายเศรษฐกิจ ด้วย "นโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า"
10. ผจก.ทีมฟุตบอลลาว: เผยโดนยิงมากที่สุดในรอบปี โอดครวญอาหารไม่ถูกปากกินไม่ได้ทำให้หมดแรง คิดถึงข้าวเหนียว จะขอให้รัฐบาลลาวขอให้รัฐบาลไทยส่งโค้ชไปสอน
11. สตาฟโค้ชนักเตะทีมลาว: ตนได้สั่งให้ลูกทีมเล่นอย่างเต็มที่ ไม่ต้องเกรงศักดิ์ศรี ไม่มีการสมยอม ไม่มีการเปิดช่องให้ทีมไทยเป็นที่หนึ่งของสายอย่างสบาย ๆ แน่แน่นอน การเล่นอย่างเต็มที่ จะทำให้ทีมลาวได้ประสบการณ์ในการเจอกับทีมเหนือชั้นและมีประสบการณ์สูงกว่าอย่างทีมไทย

สยามรัฐ ช่างแหล่งข่าวชาวลาวทั้งหมด 24 ครั้ง เป็นข่าวเนเชิงบวกต่อไทย 15 ครั้ง เป็นกลาง 5 ครั้ง และเป็นภาพลบต่อไทย 1 ครั้ง และแสดงภาพลบของลาวเอง 2 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

1. คำนัน สิมลาวง ทุตลาว: เปิดการแสดงแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศเพื่อมิตรภาพ
2. สุบัน สะลิตทิลาด รมช.ตบท.: ความสัมพันธ์ไทยลาวดีขึ้นเรื่อย ๆ ยินดีกับไทยในการฉลอง 60 ปีพระมหากษัตริย์ไทย
3. สุบัน สะลิตทิลาด: ลาวส่งสัยในความจริงจังของฝ่ายไทยเรื่องดินแดน จับนักสืบไทยในลาวได้ เจ็บแค้นที่ไทยเฉลิมฉลองอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี
4. พานทอง อธิบัติกรมสารนิเทศ: ไทยไม่ยอมขยายจักรยานให้ลาวเพราะกลัวเป็นสินค้าอุปชั้ย หากขายตั้งแต่สืบปีก่อนก็คงรวบไปนานแล้ว สิงคโปร์เลยรวบแทน
5. วิไลเวียง แม่หญิงลาว: เราเบื่อที่สุดแล้วสงคราม รบกันมาไม่รู้กี่ปี ตายไปไม่รู้เท่าไร ลูกพลัดพ่อพลัดแม่ เราไม่ต้องการประสบอีก
6. วันดี รัตนวง แม่หญิงลาว: สนใจดอกไม้ประดิษฐ์ของไทยมาก ลาวยังไม่ส่งเสริมอาชีพมากเท่าไทย
7. แม่หญิงลาว: ชอบชมมไทยมากที่สุดโดยเฉพาะชมมครก สถานภาพหญิงลาวเท่าเทียมกับชายหลายด้าน ทั้งการศึกษา การทำงาน และมีส่วนร่วมในการเมือง มีผู้หญิงเป็นอธิบดีกรม
8. แม่หญิงลาว: ได้ยินว่าพญาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามของไทย ดีใจที่จะได้ไปเห็นทะเล เป็นครั้งแรก ขึ้นชมอากาศเมืองไทยดีพอ ๆ กับลาว
9. วิฑูเวียงจัน: รัฐบาลลาวแถลงการเลือกตั้งรัฐสภาลาวเป็นก้าวแรก
10. ทองไหล กมลสิค ผู้นำทหาร: เชื่อกันว่าไทยกับลาวจะตกลงกันได้ ในบรรยากาศฉันพี่น้อง ทางลาวจะเชิญผู้แทนไทยมาประชุมที่เวียงจัน ลาวไม่เคยกล่าวสัมพันธ์ฉันพี่น้องกับประเทศใด
11. สีสะหวาด: มาเยือนครั้งนี้สืบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพลาวและไทย ปรับปรุงมิตรภาพให้มีความรักกันยิ่ง ๆ ขึ้นไป
12. สำนักข่าวเคพีแอล: ปีนี้ลาวขาดแคลนข้าวหนัก หลังความแห้งแล้งและโรคระบาด กำลังจะขอความช่วยเหลือเรื่องอาหารจากสำนักงานระหว่างประเทศหลายแห่ง
13. ดร.ดาวอน: ลาวให้ความสำคัญกับผู้หญิงมาก การศึกษาได้เรียนเกือบเท่าชาย ได้สวัสดิการเป็นเงินเมื่อเริ่มมีประจำเดือนจนถึงประจำเดือนหมด

14. โกสอน พมวิทาน นายก: บิดียินดีที่ได้มานมัสการพระธาตุพนมร่วมกับนายกชาติชาย ผากความ เป็นพี่เป็นน้องและความสามัคคีถึงประชาชนชาวไทยทุกคน
15. ศำบัน ทุตลาว: พูดเรื่องการสร้างสะพานมิตรภาพ
16. สำนัน สะลิตทิลาด: การอพยพคนลาวกลับปท. จะมีการประชุมคณะกรรมการไทยลาว ความสัมพันธ์สองประเทศดีขึ้น
17. สำนักข่าวของลาว: สายการบินแห่งชาติลาวเตรียมเปลี่ยนชื่อใหม่ ปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้น เปิดบริการบินจากเวียงจันทน์มากรุงเทพฯ
18. วิทยุทางการลาว: หลวงพระบางกำลังประสบความขาดแคลนข้าวบริโภคอย่างหนัก เนื่องจากความแห้งแล้งหลังน้ำท่วมใหญ่และภัยจากแมลงศัตรูพืชชุกชุมอย่างผิดปกติทำให้ข้าวเสียหาย
19. สำนักข่าวเคพีแอล: ลาวและพม่าตกลงจะร่วมมือกับสหประชาชาติในการควบคุมการปลูกฝิ่นและปราบปรามยาเสพติด
20. วิลล์เวียง พิมมะสอน: แนะนำสหพันธ์แม่หญิงลาวให้รู้จักมากขึ้น
21. หนุ่ยัก พุนสะหวัน: การเลือกตั้งในลาวจะทำให้สถานการณ์ทางการเมืองของลาวดีขึ้น เป็นรัฐของประชาชน เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง
22. คำนุย รองนายก: การเลือกตั้งครั้งนี้สำคัญมากสำหรับประชาชนลาว จะได้ใช้สิทธิเลือกผู้นำ
23. ภูมิ วงวิจิต ที่ปรึกษาพรรคคอมมิวนิสต์ลาว: พรรคการเมืองพรรคเดียวเหมาะสมกับลาว จะอยู่กับลาวตลอดไป
24. คำนุย: เห็นด้วยอย่างมากกับการจัดตั้งกองทุนพัฒนาอินโดจีน รัฐบาลลาวต้องการสร้างสะพานที่จังหวัดนครพนมมากกว่า เพราะมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจต่อลาว

จากตารางแสดงประเด็นข่าวจากแหล่งข่าวลาวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทย ทั้งในไทยรัฐ และสยามรัฐ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า นอกจากจะอ้างแหล่งข่าวชาวลาวในปริมาณที่น้อยกว่า แหล่งข่าวไทยแล้ว เมื่อจะอ้างแหล่งข่าวชาวลาว หนังสือพิมพ์ไทยก็จะเลือกอ้างแต่คำพูดที่ไม่โจมตีไทย หรือเป็นผลดีต่อไทย หรือไม่กระทบกระเทือนประเทศไทยเท่านั้น

เช่น แหล่งข่าวชาวลาว มักจะถูกอ้างในหนังสือพิมพ์ไทยในประเด็นที่ว่า พยายามเติมที่ในการปรับปรุงความสัมพันธ์ไทยลาว ขอให้ชาวไทยอยู่เย็นเป็นสุข แม้แต่พล.อ. สีสะหวาด แก้วบุญพัน

ที่เป็นผู้นำทหารของลาว ก็จะถูกอ้างแต่ข่าวประเด็นว่า ความสัมพันธ์ไทยลาวหลังหยุดยิงดีขึ้นมาก, มาเยือนไทยครั้งนี้เพื่อสืบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพลาวและไทย เพื่อปรับปรุงมิตรภาพให้มีความรัก สามัคคีกันยิ่ง ๆ ขึ้นไป ซึ่งมักจะเป็นการอ้างหลังจากที่สงครามยุติแล้ว ในขณะที่ช่วงสงคราม หนังสือพิมพ์ไทยอ้างแต่แหล่งข่าวทหารไทย ที่โจมตีว่าลาวเป็นฝ่ายผิด และไทยเป็นฝ่ายถูก เป็นฝ่ายถูกรุกรานตลอดเวลา

นอกจากแหล่งข่าวลาวจะถูกอ้างในประเด็นที่เห็นด้วยกับไทย สอดคล้องกับไทย ตั้งใจจะปรับปรุงสัมพันธภาพกับไทยแล้ว ประเด็นข่าวอื่น ๆ ที่แหล่งข่าวลาวถูกอ้างก็มักจะเป็นประเด็นข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อไทย เช่น หลวงพระบางประสบปัญหาขาดแคลนข้าวบริโภคอย่างหนัก, การเลือกตั้งของลาว

ส่วนการอ้างแหล่งข่าวลาวที่ให้ข่าวในทางด้านร้ายของไทย หนังสือพิมพ์ไทยก็มีวิธีการทำให้ภาพลักษณ์ไทยที่เป็นลบดูดีขึ้น โดยทำให้แหล่งข่าวลาวไม่น่าเชื่อถือ เช่น

ลาวออกข่าวกล่าวหาว่าทหารไทยรุกล้ำดินแดนลาว และเคยไว้วางใจสามารถสังหารทหารไทย เสียชีวิตหลายสิบคน

วิทยุเวียงจันทน์กล่าวหาไทยว่าได้ใช้กำลังโจมตีลาวสามครั้ง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

จะเห็นได้ว่า การอ้างแหล่งข่าวของลาวที่จะให้ภาพด้านลบต่อไทย ก็ได้ถูกหนังสือพิมพ์ไทยตัดทอนหรือเพิ่มเติมข้อความให้ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ของไทยรู้สึกว่าเป็นภาพลักษณ์ด้านร้ายของไทยนั้นไม่เป็นความจริง แต่ถูกกล่าวหาโดยลาว

จากการศึกษาแหล่งข่าวที่ให้ข่าวเกี่ยวกับลาวในหนังสือพิมพ์ไทย ได้ข้อสรุปดังนี้

-แหล่งข่าวลาวถูกหนังสือพิมพ์ไทยอ้างน้อยกว่าแหล่งข่าวชาวไทย และหากถูกอ้างก็จะเป็นประเด็นที่ไม่กระทบกระเทือนกับภาพลักษณ์ของไทยมากนัก

-บุคคลที่มีส่วนในการอธิบาย ให้ข้อมูล แสดงทัศนคติเกี่ยวกับ เรื่องของชาวลาวและประเทศลาว รวมทั้งให้ความเห็นเรื่องความสัมพันธ์ไทยลาวมากที่สุด ก็คือคนระดับนา รวมถึงข้าราชการ นักการเมือง ผู้นำรัฐบาล ผู้นำทหาร

-คนธรรมดาได้รับการอ้าง เป็นแหล่งข่าวน้อยมาก โดยเฉพาะคนลาว แสแต่ประชาชนชาว เรื่องการอพยพหรือผู้อพยพลี้ภัยชาวลาวจะได้รับการ เสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยมาก แต่ผู้อพยพ ชาวลาวก็ไม่เคยได้ เป็นแหล่งข่าวพุดถึงปัญหาของตนเอง เลยสักครั้ง มีเพียงข้าราชการหรือผู้นำ รัฐบาลไทย เท่านั้นที่เป็นผู้อธิบายปัญหาของผู้อพยพ

-แหล่งข่าวที่ถูกหนังสือพิมพ์ไทยอ้างในช่วงครึ่งทศวรรษแรก ส่วนมากจะ เน้นไปที่ผู้นำทหาร ผู้นำรัฐบาลและข้าราชการ ในขณะที่ช่วงครึ่งทศวรรษหลังจะ เริ่มมีแหล่งข่าวนักธุรกิจมากขึ้น ในขณะที่แหล่งข่าวผู้นำทหารลดน้อยลง สะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นความสัมพันธ์ทางการทหาร ระหว่างไทยลาวได้ เปลี่ยนจากการเจรจาปรับความสัมพันธ์เชิงทหาร ทิศสงครามและความมั่นคง มาสู่ความสัมพันธ์ เชิง เศรษฐกิจและการค้าในช่วงหลังของการศึกษา

-จากการศึกษาแหล่งข่าวเรื่องลาวในหนังสือพิมพ์ไทย สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยมี ทัศนคติและความน่าเชื่อถือในการนำเสนอเนื้อหาและภาพลักษณ์ของคนลาวและประเทศลาว และ หนังสือพิมพ์ไทยมีบทบาทในการสร้าง "แบบฉบับ" หรือ "ภาพลักษณ์" แบบใดแบบหนึ่งให้เกิดขึ้น ต่อความรับรู้ของผู้อ่าน

โดยสรุปแล้ว จากการศึกษาลักษณะการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลาวของหนังสือพิมพ์ไทย พบว่า หนังสือพิมพ์จะนำเสนอข่าวและข้อเขียนเกี่ยวกับลาว ในประเด็นที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับ ผลประโยชน์ของประเทศไทย และมักจะนำเสนอข่าวร้ายในปริมาณมากกว่าข่าวดี รวมทั้งเสนอ ภาพลักษณ์ด้านลบของลาวมากกว่าด้านบวก โดยมีแหล่งข่าวชาวไทย เป็นผู้ให้ข้อมูล ให้ความสำคัญ เกี่ยวกับลาวเป็นส่วนใหญ่ และแหล่งข่าวเหล่านี้จกัดวงอยู่ในกลุ่มคนชั้นผู้นำ เช่น ผู้นำรัฐบาล ผู้นำ ทหาร ข้าราชการ อย่างไรก็ตาม ภาพลักษณ์ของลาวในช่วง 5 ปีหลังของทศวรรษที่ผ่านมา มีแนวโน้มที่จะเป็นบวกมากขึ้นกว่าในช่วง 5 ปีแรก ซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ความสัมพันธ์ไทย ลาวในยุคสมัยนั้น ๆ.